

ingediend op **337** (2024-2025) – Nr. 1
16 mei 2025 (2024-2025)

Ontwerp van programmadecreet

bij de aanpassing van de begroting 2025

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	18
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	27
Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij.....	29
Advies van de Raad van State	33
Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media	59
Advies van de Milieu- en Natuurraad	61
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	63
Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	68
Advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen.....	74
Advies van de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed	79
Protocol nr. 146 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent op 6 mei 2025	81
Protocol nr. 149 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie op 6 mei 2025.....	87
Protocol nr. 272 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van:	
– Sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap)	
– Comité voor de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten – Afdeling 2 - Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap"	
– Overkoepelend Onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs	94
Ontwerp van decreet.....	101

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1. Financiering lokale besturen: Gemeentefonds

Artikel 2

Volgens artikel 12 van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds kan elke gemeente vragen een deel van het aandeel rechtstreeks te storten op de rekening van het OCMW. Die beslissing moet uitgaan van zowel de gemeenteraad als de OCMW-raad en moet uiterlijk op 30 juni van het jaar dat de verdeling voorafgaat toekomen bij de Vlaamse overheid (Agentschap Binnenlands Bestuur). Die beslissing wordt het daaropvolgende jaar behouden, tenzij ze door de gemeenteraad en de OCMW-raad wordt gewijzigd vóór de bovenvermelde datum. Bij gebrek aan een dergelijke beslissing of als die beslissing te laat komt, wordt automatisch 8 procent van het gemeentelijke aandeel rechtstreeks op de rekening van het OCMW gestort.

De nieuwe besturen kunnen echter in het jaar voorafgaand aan de samenvoeging van de oude besturen geen beslissing nemen omdat ze eenvoudigweg nog niet bestaan als rechtspersoon. Dat zou betekenen dat in het jaar van de samenvoeging automatisch 8 procent van het aandeel van de nieuwe gemeente aan het nieuwe OCMW moet worden gestort. Die werkwijze maakt echter abstractie van eerder genomen expliciete beslissingen door de oude besturen over de verdeelsleutel van het aandeel en gaat in tegen het autonome beslissingsrecht van de besturen over de verdeling van hun Gemeentefonds-aandeel, temeer omdat de nieuwe besturen niet tijdig een beslissing kunnen treffen.

Daarom voegt dit artikel aan artikel 12 van het voormelde decreet een vierde paragraaf toe die voor het definitieve aandeel van de nieuwe gemeente voor het jaar van de samenvoeging een verdeelsleutel tussen gemeente en OCMW bepaalt, die rekening houdt met de eerder genomen beslissingen over de verdeelsleutel door de oude gemeenten. De nieuwe verdeelsleutel is gelijk aan het procentuele aandeel van de som van de laatste definitieve aandelen van de oude OCMW's in de som van de laatste definitieve aandelen voor de oude gemeenten. Hierna een voorbeeld:

	definitief aandeel GF 2024	verdeelsleutel GF 2024	definitief aandeel GF 2024 OCMW	definitief aandeel GF 2024 gemeente
Gemeente X	3.207.820,00	10,00%	320.782,00	2.887.038,00
Gemeente Y	2.211.244,00	8,00%	176.899,52	2.034.344,48
Gemeente Z	1.890.248,00	0,00%	0,00	1.890.248,00
Totaal	7.309.312,00		497.681,52	6.811.630,48
			6,81%	93,19%

Die verdeelsleutel sluit ook het nauwst aan bij de verdeelsleutel die wordt toegepast voor de voorschotten op het Gemeentefonds voor de nieuwe besturen in het jaar van de samenvoeging. Ook die voorschotten zijn gebaseerd op de laatste door de oude besturen overeengekomen verdeelsleutel (zie artikel 13 van het voormelde decreet).

Voor de verdeling van het Gemeentefonds-aandeel in het tweede jaar van de bestuursperiode van een nieuwe gemeente kunnen de nieuwe gemeenteraad en de nieuwe OCMW-raad een beslissing treffen in het eerste jaar van de bestuursperiode (het jaar van de samenvoeging), die dan uiterlijk op 30 juni van dat jaar aan de Vlaamse overheid moet worden bezorgd. De door beide raden vastgestelde nieuwe verdeelsleutel is dan al van toepassing op de voorschotten op het Gemeentefonds-aandeel van het tweede bestuursjaar. Bij gebrek aan een expliciete beslissing van de nieuwe raden zal automatisch 8 procent op de voorschotten en de definitieve aandelen vanaf het tweede bestuursjaar worden toegepast.

Artikel 3

Dit artikel verduidelijkt hoe de voorschotten voor de nieuwe gemeenten en de nieuwe OCMW's in het jaar van de samenvoeging worden berekend. Die voorschotten zijn gelijk aan de som van de voorschotten voor de oude gemeenten en de oude OCMW's, berekend op basis van de laatste definitieve aandelen voor de oude gemeenten en OCMW's. Die voorschotten houden dus ook rekening met de geldende verdeelsleutels voor de oude besturen.

Die verdeelsleutels kunnen voor het jaar van de samenvoeging niet meer gewijzigd worden. Dat zou namelijk kunnen leiden tot ongewenste effecten en ambtshalve afnames van gemeenten of OCMW's naar aanleiding van de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor dat jaar. Een wijziging is wel mogelijk voor de verdeling van het Gemeentefonds-aandeel vanaf het tweede bestuursjaar, op voorwaarde van een tijdige beslissing van de nieuwe gemeenteraad en OCMW-raad in het jaar van de samenvoeging (zie artikel 12 van het voormelde decreet).

Afdeling 2. Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Artikel 4

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat er bij de berekening van de dotatie geen rekening wordt gehouden met de verhoging die de besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage ten gevolge van het ontbreken van een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel.

Artikel 26, tweede lid, van het programmadecreet van 20 december 2019 bepaalt dat de dotatie geen rekening houdt met de korting die de besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage door de verschuldigde premie voor een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel in mindering te brengen. Naast kortingen zijn er echter ook verhogingen. Ook met de verhogingen wordt in de berekening van de dotatie geen rekening gehouden. Dat zou de incentive voor de lokale besturen verkleinen om in een aanvullende pensioenregeling te voorzien. Dat geen rekening wordt gehouden met de verhogingen wordt nu ook duidelijk bepaald in het tweede lid.

Het tweede lid van dit artikel vervangt het derde lid van artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019. Hierdoor wordt niet langer verwezen naar de ramingen van de Federale Pensioendienst (FPD) van mei 2019 die slechts lopen tot en met 2024. De toe te passen percentages voor de wettelijke basisbijdrage en de responsabiliseringscoëfficiënt worden nominatief opgenomen in de regelgeving. Het gaat over de percentages die in de ramingen van mei 2019 van toepassing

waren voor 2024 (voor de niet volledig geresponsabiliseerde lokale besturen). Voor de wettelijke basisvoet is dit 43 procent en voor de responsabiliseringscoëfficiënt is dit 75 procent. Met deze percentages zal alleen rekening worden gehouden als ze een daling van de responsabiliseringsbijdrage tot gevolg hebben. Als de werkelijke responsabiliseringsbijdrage lager ligt, zal deze dus gebruikt worden voor de berekening van de responsabiliseringsbijdrage.

Artikel 26, derde lid, van het programmadecreet van 20 december 2019 bepaalt dat de referentiebasis voor wijzigingen aan de percentages van de wettelijke basisbijdrage en de responsabiliseringscoëfficiënt de percentages zijn die aan de basis liggen van de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen door de Federale Pensioendienst van mei 2019.

De ramingen van de FPD van mei 2019 lopen echter maar tot en met 2024. Er zijn dus voor de periode vanaf 2025 geen referentiepercentages meer beschikbaar voor de wettelijke basisbijdrage en voor de responsabiliseringscoëfficiënt. De dotatie kent echter geen einddatum. Op dit ogenblik is het alleen mogelijk om de in mei 2019 geraamde percentages voor 2024 door te trekken naar latere jaren, maar er is voor die werkwijze geen decretale basis.

Na de ramingen door de FPD van mei 2019 zijn er nieuwe entiteiten opgericht die ook een responsabiliseringsbijdrage betalen en die dus een dotatie kunnen ontvangen. Voor die nieuwe lokale besturen zijn er in de ramingen van de FPD van mei 2019 geen cijfers opgenomen.

Om aan bovenstaande problemen te verhelpen zal de dotatie vanaf 2025 worden berekend op basis van de werkelijke brutoresponsabiliseringsbijdrage. Die berekeningswijze is ook eenvoudiger.

Artikel 5

De timing voor de berekening en de effectieve uitbetaling van de dotatie is te krap. Tussen de aanlevering van de prognoses voor het lopende jaar (uiterlijk eind september), de afrekeningen voor het vorige jaar (meestal oktober van het lopende jaar) en de effectieve uitbetaling (eerste werkdag van december van het lopende jaar) liggen maximaal twee maanden. Die periode is, gelet op de doorlooptijd van het dossier en de door de FPD soms nog uitgevoerde correcties op de aangeleverde brongegevens, te kort. Daarom wordt de uiterste datum van betaling van de dotatie verschoven van de eerste werkdag van december naar uiterlijk 23 december.

Artikel 6

Dit artikel wil expliciet duiden dat de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdragen een algemene financieringssubsidie is, waaraan geen verplichtingen over inhoudelijke en financiële verantwoording en rapportering zijn gekoppeld. De dotatie wordt berekend op basis van de responsabiliseringsbijdragen van de lokale besturen, maar kan door de besturen volkomen vrij worden besteed.

Replik op het advies van de Raad van State

De Raad van State merkt op dat artikel 6 en artikel 9 (zie hieronder) van het voorontwerp beter konden worden weggelaten, op basis van de redenering dat beide artikelen eigenlijk overbodig zijn. De kwalificatie van beide financieringen als algemene financiering volgt immers, volgens de Raad, uit de regeling van de financiering zelf.

Hoewel dat strikt genomen klopt, geniet het toch de voorkeur om beide artikelen wel te behouden, om elke verkeerde interpretatie uit te sluiten. De kwalificatie als algemene financiering van de lokale besturen is immers niet neutraal en heeft gevolgen voor de behandeling ervan met toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, waarin een aantal bepalingen expliciet niet van toepassing worden gemaakt voor de algemene financiering van lokale besturen (artikel 76/1 en artikel 76/2). Alleen de decreetgever kan die financiering kwalificeren als algemene financiering van de lokale besturen, waardoor de opname van deze bepaling in het programmadecreet gerechtvaardigd is.

Daarbij kan ook verwezen worden naar de adviezen van de Inspectie van Financiën bij deze ontwerp-artikelen, waarin voor de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdragen zelfs expliciet verwezen wordt naar de noodzaak om de kwalificatie als algemene financiering voor een subsidie decretaal te regelen. Om elke onduidelijkheid uit te sluiten, worden beide bepalingen dan ook het best behouden, ook al zijn ze, in de lezing van de Raad van State, strikt genomen overbodig.

Afdeling 3. Financiering open ruimte

Artikel 7

Dit artikel wijzigt artikel 22 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020. Artikel 22 bepaalt de berekeningswijze en de evolutie van de globale algemene werkingssubsidie vanaf 2020. Die berekeningswijze is duidelijk voor de jaren 2020, 2021, 2022, 2023 en 2024, maar minder duidelijk voor 2025.

De wijziging van artikel 22 probeert de berekening en de evolutie van het globale subsidiebedrag voor 2025 duidelijk te stellen: 100 procent van het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds van 2024, exclusief het aandeel van de centrumsteden, vermeld in artikel 6, § 1, 1°, a), b), c) en d), van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, aangevuld met een groeivoet van 3,5 procent.

Artikel 8

Dit artikel heft artikel 23/1 van het programmadecreet bij de begroting 2020 op. Artikel 23/1 bevat de eerdere waarborgregeling bij een samenvoeging van gemeenten.

Die waarborgregeling treedt een eerste keer in werking bij de berekening van de subsidie voor 2025, ten gevolge van de fusies die werden doorgevoerd op 1 januari 2025. Berekeningen hebben uitgewezen dat de huidige waarborgregeling geen of nauwelijks hogere subsidieontvangsten genereert voor de kleinere fusiegemeenten en een extra financiering van de centrumsteden en andere steden, die binnen het Gemeentefonds al kunnen genieten van het criterium van de bijzondere financiering of de zogenaamde voorafnames. Ook de regeling dat de centrumsteden geen begunstigden zijn van de subsidie, maar wel een subsidie zouden ontvangen nadat ze zijn samengevoegd met een andere wel begunstigde gemeente, is moeilijk te verantwoorden.

Artikel 9

Dit artikel wil expliciet duiden dat de algemene werkingssubsidie op basis van de open ruimte een algemene financieringssubsidie is, waaraan geen verplichtingen over inhoudelijke en financiële verantwoording en rapportering zijn gekoppeld. De subsidie wordt berekend op basis van gegevens over de gekadastreerde open ruimte, maar kan door de gemeenten volkomen vrij worden besteed.

Repliek op het advies van de Raad van State

De Raad van State merkt op dat artikel 6 (zie hierboven) en artikel 9 van het voorontwerp beter konden worden weggelaten, op basis van de redenering dat beide artikelen eigenlijk overbodig zijn. De kwalificatie van beide financieringen als algemene financiering volgt immers, volgens de raad, uit de regeling van de financiering zelf.

Hoewel dat strikt genomen klopt, geniet het toch de voorkeur om beide artikelen wel te behouden, om elke verkeerde interpretatie uit te sluiten. De kwalificatie als algemene financiering van de lokale besturen is immers niet neutraal en heeft gevolgen voor de behandeling ervan met toepassing van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, waarin een aantal bepalingen expliciet niet van toepassing worden gemaakt voor de algemene financiering van lokale besturen (artikel 76/1 en artikel 76/2). Alleen de decreetgever kan die financiering kwalificeren als algemene financiering van de lokale besturen, waardoor de opname van deze bepaling in het programmadecreet gerechtvaardigd is.

Daarbij kan ook verwezen worden naar de adviezen van de Inspectie van Financiën bij deze ontwerp-artikelen, waarin voor de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdragen zelfs expliciet verwezen wordt naar de noodzaak om de kwalificatie als algemene financiering voor een subsidie decretaal te regelen. Om elke onduidelijkheid uit te sluiten, worden beide bepalingen dan ook het best behouden, ook al zijn ze, in de lezing van de Raad van State, strikt genomen overbodig.

Hoofdstuk 3. Mobiliteit en Openbare Werken

Artikel 10

In het begrotingsakkoord bij het ontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellende in het kader van een proefproject werd opgenomen dat het bedrag vanaf hetwelk de ontvangsten uit verkeersboetes worden aangerekend op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHAOD-OW) (in casu 17.386.000 euro) wordt verlaagd met het bedrag overeenstemmend met vijf voltijdsequivalenten (vte's) zoals opnieuw vastgesteld bij begrotingsopmaak 2025 inclusief indexaties, bedrag hetwelk gelijktijdig kan worden bijgeschreven op het loonartikel van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

Het in de nota VR (VR 2023 1407 DOC.1067/1TER) en voormeld begrotingsakkoord bedrag van 286.600 euro voor vijf vte's komt op 1 januari 2025 geïndexeerd op 334.700 euro. Bij in mindering brengen van dit bedrag op het bestaande drempelbedrag van 17.386.000 euro ontstaat aldus het nieuwe drempelbedrag van 17.051.300 euro.

Band met de begroting

Gelet op de impact op de algemene ontvangsten en de ontvangsten van het verkeersveiligheidsfonds in de begroting van 2025 wordt dit voorstel hier opgenomen.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

In het begrotingsakkoord bij het ontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellende in het kader van een proefproject werd opgenomen dat het bedrag vanaf hetwelk de ontvangsten uit verkeersboetes worden aangerekend op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHAOD-OW) (in casu 17.386 K euro) wordt verlaagd met het bedrag overeenstemmend met vijf voltijdsequivalenten zoals opnieuw vastgesteld bij de begrotingsopmaak 2025 inclusief indexaties, bedrag hetwelk gelijktijdig kan worden bijgeschreven op het loonartikel van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

Deze aanpassing werd bij vergetelheid niet opgenomen in het Programmadecreet bij de begroting 2025 hetgeen nu wordt rechtgezet.

Hoofdstuk 4. Omgeving

Artikel 11

Situering

In het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029 werd afgesproken dat de financiering van de watersanering wijzigt ter waarde van 112.900 K euro vanaf 2025.

Deze maatregel kon op korte termijn alleen gerealiseerd worden met een verhoging van de inkomsten voor de bovengemeentelijke sanering op de waterfactuur. Deze verhoging heeft immers een rechtstreekse impact op de werkingstoelage aan de watermaatschappijen vanuit het gewest. Om dit mogelijk te maken werd het heffingstarief verhoogd, zodat de watermaatschappijen vanaf 2025 al de bovengemeentelijke sanering voor heffingsjaar 2026 konden aanrekenen aan het hogere heffingstarief. In het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (DIWB) is de gemeentelijke sanering gekoppeld aan de bovengemeentelijke sanering, waardoor de verhoging van het heffingstarief niet alleen een verhoging van de bovengemeentelijke component, maar ook een verhoging van de gemeentelijke component zou veroorzaken. Om de bijkomende financiële impact voor de abonnees van de watermaatschappijen te milderen, werd het plafond voor de gemeentelijke sanering verlaagd.

De huidige toestand (probleemstelling)

Bij Decreet van 20 december 2024 Programmadecreet bij de begroting 2025 (hierna Programmadecreet bij de begroting 2025) werd, met ingang van 1 januari 2025, de plafonnering van de gemeentelijke bijdrage verlaagd naar "maximaal 1,15 keer" het eenheidstarief van alle andere heffingsplichtigen (dit zijn de heffingsplichtigen die het hogere heffingstarief worden aangerekend) voor collectieve sanering en "maximaal 2,15 keer" voor individuele sanering. Deze wijzigingen werden voorzien in artikel 29. Dit artikel bracht echter alleen wijzigingen aan aan artikel 4.3.1.1.4 van het DIWB, waardoor het plafond alleen voor de kleinverbruikers werd verlaagd (artikel 4.3.1.1.4 maakt deel uit van "Afdeling I. Berekening van de bijdrage en vergoeding voor kleinverbruikers"). De plafonnering van de gemeentelijke bijdrage en vergoeding voor grootverbruikers staat opgenomen in artikel 4.3.2.3, 2°, van het DIWB ("Afdeling II. Berekening van de bijdrage en vergoeding voor grootverbruikers") en vermeldt op dit moment nog altijd "1,4 keer". Dit werd bij de opmaak van het Programmadecreet bij de begroting 2025 uit het oog verloren. Hierdoor zouden grootverbruikers wel de extra financiële impact van de verhoging van de bovengemeentelijke sanering op hun waterfactuur voelen, terwijl het net de bedoeling was om deze impact voor elke abonnee te milderen, ongeacht of deze nu klein- of grootverbruiker is.

Knelpunten en opportuniteiten

Wijzigingen aan de huidige regeling

Dit voorstel wil de huidige situatie rechtekken door de verlaging van het plafond naar "maximaal 1,15 keer" ook door te voeren in artikel 4.3.2.3, 2°, zodat dit in overeenstemming is met de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever en ook de bijkomende financiële impact op de waterfactuur voor grootverbruikers wordt gemilderd.

Budgettaire impact

Deze wijziging heeft geen rechtstreekse budgettaire impact.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

Artikel 29 van het Decreet van 20 december 2024 Programmadecreet bij de begroting 2025 zorgt ervoor dat de plafonnering van de gemeentelijke sanering opgenomen in artikel 4.3.1.1.4, §2, van het DIWB verlaagd wordt van "maximaal 1,4 keer" naar "maximaal 1,15 keer" voor de collectieve sanering en naar "maximaal 2,15 keer" voor de individuele sanering. Dit vanaf 1 januari 2025. Dit artikel maakt deel uit van "Afdeling I. Berekening van de bijdrage en vergoeding voor kleinverbruikers".

Voor grootverbruikers staat de plafonnering echter in artikel 4.3.2.3, 2°, van het DIWB, in "Afdeling II, Berekening van de bijdrage en vergoeding voor grootverbruikers". Bij de opmaak van het Programmadecreet bij de begroting 2025 werd dit over het hoofd gezien. Het was de bedoeling om ook voor grootverbruikers het plafond aan te passen naar "maximaal 1,15 keer". Om deze vergetelheid recht te zetten en grootverbruikers op dezelfde wijze te kunnen behandelen als kleinverbruikers (door dezelfde mildering te voorzien, zie ook de artikelsgewijze toelichting bij artikel 14), is het nodig om dezelfde aanpassing aan te brengen in artikel 4.3.2.3, 2°, van het DIWB, met een zelfde inwerkingtreding, namelijk vanaf 1 januari 2025.

Artikel 12

Situering

In het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029 werd afgesproken dat de financiering van de watersanering wijzigt ter waarde van 112.900 K euro vanaf 2025.

Deze maatregel kon op korte termijn alleen gerealiseerd worden met een verhoging van de inkomsten voor bovengemeentelijke sanering op de waterfactuur. Deze verhoging heeft immers een rechtstreekse impact op de werkingstoelage aan de watermaatschappijen vanuit het gewest. Om dit mogelijk te maken werd het heffingstarief verhoogd, zodat de watermaatschappijen vanaf 2025 al de bovengemeentelijke sanering voor heffingsjaar 2026 konden aanrekenen aan het hogere heffingstarief. De heffing op de waterverontreiniging zelf zou pas vanaf heffingsjaar 2026 berekend worden rekening houdend met het hogere tarief.

De huidige toestand (probleemstelling)

Artikel 28 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 voorzag deze verhoging van het heffingstarief. Deze wijziging zou volgens artikel 79 in werking treden op 1 januari 2025. Omdat de vestiging van de heffing op de waterverontreiniging gebeurt op basis van de wetgeving van toepassing op 1 januari van het heffingsjaar, betekent dit dat de heffing voor heffingsjaar 2025 al berekend zou moeten worden op basis van het hogere heffingstarief.

Volgens de tekst van amendement nr. 1 bij het Programmadecreet bij de begroting 2025, was het echter de bedoeling dat het verhoogde heffingstarief pas van toepassing zou zijn vanaf heffingsjaar 2026. Door de wijziging al op te nemen in het Programmadecreet bij de begroting 2025 zouden de drinkwatermaatschappijen bij hun facturatie in de loop van 2025 voor heffingsjaar 2026 (de 'voorlopige' aanrekeningen van de bovengemeentelijke bijdragen) wel al gebruik kunnen maken van het hogere heffingstarief, terwijl de heffing zelf pas vanaf heffingsjaar 2026 op basis van het hogere tarief zou kunnen worden gevestigd. De inwerkingtreding

aangegeven in amendement nr. 1 werd aangepast aan het advies van de Raad van State door deze te formuleren als “van toepassing vanaf het heffingsjaar 2026”.

Deze specifieke inwerkingtreding werd niet mee opgenomen in de bepalingen van artikel 79 van het programmadecreet, waardoor artikel 28 in werking trad op 1 januari 2025, zonder meer.

Knelpunten en opportuniteiten

Wijzigingen aan de huidige regeling

Dit voorstel wil ervoor zorgen dat de specifieke inwerkingtreding van artikel 28 alsnog opgenomen wordt in artikel 79, zodat deze aangepast wordt aan de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever.

Budgettaire impact

Dit voorstel zorgt voor een afstemming van de regelgeving op de voorziene budgetten/begroting.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

De inwerkingtreding van artikel 28 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 werd bepaald op 1 januari 2025, zonder meer. Dit heeft tot gevolg dat de heffing van het heffingsjaar 2025 al zou moeten worden gevestigd rekening houdend met het hogere heffingsstarief. De vestiging van de heffing op de waterverontreiniging wordt immers bepaald door de regelgeving van toepassing op 1 januari van het heffingsjaar.

Het was de bedoeling dat het hoger heffingsstarief pas in rekening zou worden gebracht bij de heffing heffingsjaar 2026 en dus dat er sprake zou zijn van een ‘toepassing vanaf heffingsjaar 2026’. Tijdens de toelichting in de commissie van het Vlaams Parlement, heeft de bevoegde minister dit verduidelijkt. Om dit meer rechtszekerheid te geven, wordt dit nu ook verduidelijkt in de wetgevende tekst. Daarom is het nodig om het huidige wijzigingsvoorstel ook een uitwerking te laten hebben vanaf 1 januari 2025. Alleen zo kan worden gegarandeerd dat de inwerkingtreding van artikel 28 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 de uitwerking krijgt zoals oorspronkelijk bedoeld.

Band met de begroting

De inkomsten uit de heffing op de waterverontreiniging en de verhoging van de bovengemeentelijke bijdragen die door de watermaatschappijen worden aangerekend, hebben een directe band met de begroting en de budgetten van de Vlaamse overheid. De begroting 2025 ging echter nog niet uit van een hoger heffingsstarief voor heffingsjaar 2025. Dit voorstel zorgt ervoor dat de inwerkingtreding van het hogere heffingsstarief wordt rechtgezet, zodat er geen impact is op de voorziene begroting voor 2025.

Hoofdstuk 5. Onderwijs en Vorming

Artikel 13

In begrotingsjaar 2025 worden opnieuw middelen voor de asielproblematiek toegekend. Naar aanleiding van de begrotingscontrole 2025 werd de reële budgetbehoefte 2025 opnieuw ingeschat naar aanleiding van de definitieve uitvoeringscijfers 2024.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

Er werd geopteerd om bij aanvang van 2025 de helft van de middelen voor de asielproblematiek, die effectief werden ingezet tijdens 2024, toe te kennen aan de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs.

Deze werkwijze maakt het nu mogelijk om in het kader van de begrotingscontrole 2025 de reële budgetbehoefte 2025 opnieuw in te schatten naar aanleiding van de definitieve uitvoeringscijfers 2024.

De middelen ten behoeve van de asielproblematiek worden aan de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs altijd toegekend voor een kalenderjaar.

Hoofdstuk 6. Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Artikel 14

Dit artikel heft artikel 79 tot en met 87 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact op. Door de opheffing van deze bepalingen, samen met de opheffing van de bepalingen in artikel 22, wordt de maatregel 'jongerenbonus non-profit' volledig stopgezet.

Artikel 15

Dit artikel heft het decreet van 10 maart 2017 betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de socialprofitsector die voortvloeien uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact op. Door de opheffing van dit decreet, samen met de opheffing van de bepalingen in artikel 21, wordt de maatregel 'jongerenbonus non-profit' volledig stopgezet, met inbegrip van het enige nog bestaande deelproject vermeld in artikel 4 van het decreet.

Het kind- en jongereneffectrapport (JoKER)

Impactanalyse van de stopzetting op de leefwereld van kinderen en jongeren tot 25 jaar

Beleidscontext en doelstelling

De doelstelling van de maatregel 'jongerenbonus non-profit' is het scheppen van bijkomende werkgelegenheid ten gunste van laaggeschoolde jongeren in de socialprofitsector. De maatregel werd gelanceerd in het kader van het Generatiepact. Het bestond uit het subsidiëren van de volledige loonkosten (geplafonneerd op 35.000 euro) van niet meer leerplichtige jongeren tot en met de leeftijd van 30 jaar, in de socialprofitsector, zowel in privé- als in publieke initiatieven.

In het kader van de zesde staatshervorming werden de middelen van de 'jongerenbonus non-profit', (ook 'jongerenbonus social profit' genoemd) geregionaliseerd en verdeeld over vier projecten:

- buitenschoolse en voorschoolse kinderopvang: de jongeren worden ingezet in kwalificerende trajecten naar begeleider in de buitenschoolse opvang, of voor ondersteunende en logistieke opdrachten;
- dagverzorgingscentra: de jongeren worden ingezet voor het begeleiden van ouderen bij het vervoer en bij de activiteiten in het centrum, helpen bij het bereiden, toebedelen en toedienen van maaltijden;
- deeltijds leren/deeltijds werken: tewerkstelling van deeltijds lerenden in verschillende deelsectoren van de sociale sector: beschutte werkplaatsen, de

- gezinszorg, de kinderopvang, de socioculturele sector, de sociale werkplaatsen, de Vlaamse opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en diensten en privéziekenhuizen om op die manier bijkomende werkervaringsplaatsen te creëren. De tewerkstelling moet aansluiten bij de opleiding in de school;
- extern vervoer bij dagverzorgingscentra: de jongeren worden ingezet voornamelijk voor chauffeurstaken van en naar dagverzorgingscentra. Daarnaast worden ze ook ingezet in logistieke, schoonmaak- en animatietaken.

Momenteel loopt alleen het deelproject deeltijds leren/deeltijds werken nog. De drie overige deelprojecten binnen de jongerenbonus werden al eerder uitgedoofd bij het decreet van 10 maart 2017 betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de social profitsector die voortvloeien uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact. Voor het deelproject deeltijds leren/deeltijds werken worden decretaal jaarlijks middelen voorzien, in functie van het creëren van extra leerwerkplekken deeltijds onderwijs en bestaande deeltijdse arbeidsovereenkomsten met één jaar te verlengen na afloop van de deeltijdse opleiding. Het project wordt beheerd door de sectorfondsen Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de social profit (VIVO) en Vlaamse social-profitfondsen (VSPF). Het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (WEWIS) is belast met de uitbetaling.

In het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029 werd de volgende ambitie opgenomen: "We evalueren de diverse arbeidsmarktmaatregelen en structuren en houden daarbij rekening met de noden van de arbeidsmarkt. Waar nodig worden ze hervormd of stopgezet, zoals een aantal projectsubsidies en premies. Tegelijk ambieert het regeerakkoord een performante overheid te zijn die zich focust op haar kerntaken. Ze engageert zich om het afbouwen of stopzetten van bepaalde activiteiten na te gaan."

De 'jongerenbonus non-profit' werd initieel vormgegeven als maatregel in functie van de duurzame tewerkstelling van jongeren. Maar in de praktijk ondersteunt deze maatregel eerder jongeren tijdens hun opleiding, waarbij loonkosten worden gesubsidieerd in het kader van een deeltijdse overeenkomst tijdens een alternerende opleiding. Ook is de impact van de jongerenbonus op de verdere tewerkstelling van laaggeschoolde jongeren bij de werkgever na het succesvol beëindigen van een alternerende opleiding beperkt. Op basis van de rapporteringen van VIVO en VSPF heeft het Departement WEWIS met betrekking tot 2023 weet van zeven-tien jongeren van de 131 toegekende posten die doorstroomden naar een vaste tewerkstelling.

Door het behalen van de vooropgestelde besparingsdoelstellingen en het beperkt bereik van de maatregel (zie ook onder), werd beslist om de maatregel stop te zetten.

Doelgroep

De doelgroep van de maatregel zijn deeltijds lerenden tot en met de leeftijd van 30 jaar die tewerkgesteld zijn in verschillende deelsectoren van de sociale sector. Het gaat om jaarlijks 150 jongeren tot de leeftijd van 30 jaar. In 2023 waren 115 jongeren van de 131 toegekende posten jonger dan 25 jaar.

Impactanalyse (met repliek op het JoKER-advies)

Door het stopzetten van de maatregel zullen vanaf het schooljaar 2025-2026 de loonkosten niet meer worden gesubsidieerd in het kader van een deeltijdse overeenkomst tijdens een alternerende opleiding. Dit heeft rechtstreeks impact op de werkgevers waar de jongeren deeltijds tewerkgesteld worden. Werkgevers uit de non-profit kunnen wel nog beroep doen op het federale Fonds Sociale Maribel.

Werkgevers krijgen een financiële tussenkomst voor de loonkosten van nieuwe arbeidsplaatsen. Het heeft een onrechtstreekse impact op jaarlijks maximum 150 jongeren tot de leeftijd van 30 jaar. Voor 2023 betrof het 115 jongeren jonger dan 25 jaar. De maatregel heeft dus een beperkt bereik. Wat de impact is vanaf het schooljaar 2025-2026 op de toekomstige doelgroep van deeltijds lerenden tot en met de leeftijd van 30 jaar die tewerkgesteld zijn in verschillende deelsectoren van de sociale sector is moeilijk in te schatten.

De impact van de jongerenbonus op de verdere tewerkstelling van laaggeschoolde jongeren bij de werkgever is na het succesvol beëindigen van een alternerende opleiding ook eerder beperkt. Op basis van de rapporteringen van VIVO en VSPF heeft het Departement WEWIS met betrekking tot 2023 weet van 17 jongeren (tot de leeftijd van 30 jaar) van de 131 toegekende posten die doorstroomden naar een vaste tewerkstelling. Dit is 12,9 procent.

De beslissing tot stopzetting kadert in het behalen van de besparingsdoelstellingen voor 2025. Een alternatief was om de stopzetting per direct in te laten gaan. Er is echter gekozen om de opheffing te bepalen bij de start van het nieuwe schooljaar op 1 september 2025. Op die manier ondervinden de leerlingen die nu in opleiding zitten of organisaties die tijdens het schooljaar 2024-2025 in aanmerking komen voor deze maatregel, geen impact van de opheffing tijdens dit schooljaar. Er wordt vermeden dat jongeren in opleiding genoodzaakt zijn om tijdens dit schooljaar nog een nieuwe leerwerkplek te moeten zoeken. Op deze manier kunnen ze bij de huidige organisatie hun schooljaar afronden.

De afschaffing zorgt ervoor dat alle sectoren gelijk behandeld worden.

Werkgevers die een leerwerkplek aanbieden voor een duale opleiding, een alternerende opleiding of een opleiding graduaat Basisverpleegkunde komen in aanmerking voor de premie kwalificerend werkplekleren.

Leerlingen die een duale of alternerende opleiding volgen in het secundair onderwijs komen in aanmerking voor de leerlingenpremie alternerende opleiding.

Opvolging

Aangezien het gaat om een stopzetting, kan er bijgevolg niet gemonitord wat de impact van het decreet is.

Replik op het advies van de Raad van State

Op vrijdag 14 maart werd een JoKER-advies aangevraagd bij joker@vlaanderen.be.

Hiertoe werd de opgemaakte P-fiche bezorgd aan de betreffende dienst. Op vrijdag 21 maart werd het JoKER-advies ontvangen. Dat bestond uit drie vragen in de kantlijn van de tekst van de P-fiche, niet uit een uitgeschreven advies. Het ging om de volgende vragen:

- werden jongeren en/of hun vertegenwoordigers gehoord bij de beslissing tot stopzetting? Of in de ruimere besparingsopdracht?
- is er meer gekend over hun profiel: laaggeschoold? Afkomst?
- wordt via de regelgeving rond premie kwalificerend werkplekleren en leerlingenpremie alternerende opleiding gemonitord of deze jongeren doorstromen en toch via premies ondersteund blijven? Worden jongeren en/of hun vertegenwoordigers gehoord in verdere beleidsprocessen om ook de impact van deze stopzetting in te schatten?

Vervolgens heeft de administratie naar best vermogen het antwoord op deze drie vragen geïntegreerd in het luik verantwoording van de P-fiche.

Op vraag van de Raad van State werd het JoKER-advies aan hen bezorgd evenals het mailverkeer waarmee het advies werd aangevraagd door de administratie en vervolgens aan de administratie werd bezorgd. Dit met het oog op het controleren of er wel degelijk tijdig een JoKER-advies aangevraagd werd. Er werd meegedeeld dat de aangeleverde documenten duidelijk waren.

Er werd dus wel degelijk een JoKER-advies aangevraagd en aangeleverd.

Repliek op het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

Jaarlijks doen er maximaal 150 jongeren beroep op de jongerenbonus. Deze maatregel heeft dus een relatief beperkt bereik. Van het volgens de regelgeving beschikbare budget van 1,5 mio voor deze maatregel werd in 2024 949 K euro of 63 procent aangewend. Monitoring heeft aangetoond dat de maatregel een zeer beperkte impact heeft op de verdere tewerkstelling van de jongeren, met andere woorden jongeren die dit traject hebben doorlopen worden op het einde niet in dienst gehouden. Alternatieven voor deze maatregel zijn kwalificerend werkplekleren voor de werkgevers en de leerlingenpremie alternerende opleiding voor de leerlingen.

Band met de begroting

De middelen voor de jongerenbonus en startbaanovereenkomsten gewest bevinden zich op begrotingsartikel TB0-1TDE2QF-WT.

De stopzetting van de maatregel levert de volgende besparing op in 2025: 680.000 euro gerekend vanaf einde schooljaar 2024-2025. Vanaf 2026 zal de volledige stopzetting van kracht zijn ten belope van 1516 K euro. In de begrotingsaanpassing 2025 wordt er finaal een besparing van 680 K euro ingeschreven met als motivering 'rationalisering van het arbeidsmarktbeleid' (zie het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029 en het bijbehorende centenboekje).

Motivatatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst

Deze artikelen voorzien in de opheffing vanaf 1 september 2025 van de maatregel 'jongerenbonus non-profit', en de facto het nog resterende deelproject deeltijdse tewerkstelling voor deeltijds lerenden zoals bepaald in het decreet van 10 maart 2017 betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de socialprofitsector die voortvloeien uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact. Aangezien de middelen werden aangewend om extra leerwerkplekken te creëren voor deeltijds onderwijs, is de opheffing bepaald bij de start van het nieuwe schooljaar op 1 september 2025. Op die manier ondervinden de leerlingen die nu in opleiding zitten of organisaties die tijdens het lopende schooljaar 2024-2025 in aanmerking komen voor deze maatregel, geen impact van deze opheffing tijdens dit schooljaar. Er wordt vermeden dat de jongeren in opleiding genooddaakt zijn om tijdens het schooljaar 2024-2025 een nieuwe leerwerkplek te zoeken. Op deze manier kunnen zij bij de huidige organisatie hun schooljaar afronden.

Hoofdstuk 7. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Artikel 16

Artikel 66 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 had betrekking op de wijziging van artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018. Deze wijziging had tot doel, in uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029, het groeipakket opnieuw te koppelen aan de gezondheidsindex, waarbij de bedragen telkens in september minimaal met 2 procent worden geïndexeerd.

Hierbij werden er ook twee wijzigingen doorgevoerd aan het vijfde lid van artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018. Punt 3° van artikel 66 van het programmadecreet van 20 december 2024 bepaalde dat “in het vijfde lid [...] de zinsnede “vanaf 1 januari 2025” [wordt] vervangen door de zinsnede “tot en met 31 december 2024 niet jaarlijks verhoogd met een index van 2 procent”.

Dit betreft een materiële fout aangezien artikel 4, §1, vijfde lid, van het Groeipakketdecreet van 2018 geen zinsnede “vanaf 1 januari 2025” bevat. Juridisch-technisch is deze wijzigingsbepaling daarom niet uitvoerbaar.

Het vijfde lid bevat wel de zinsnede “vanaf 1 september 2025”. Het is dan ook deze zinsnede die vervangen moet worden in het kader van de voormelde koppeling aan de gezondheidsindex.

Voorliggend artikel zet deze fout recht en bepaalt dat in het vijfde lid de zinsnede “vanaf 1 september 2025” wordt vervangen door de zinsnede “tot en met 31 december 2024 niet jaarlijks verhoogd met een index van 2 procent”.

Band met de begroting

Artikel 16 heeft betrekking op de aanpassing van het indexeringsmechanisme zoals voorzien in het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025.

Motivatatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

Aangezien artikel 16 betrekking heeft op de rechtzetting van een materiële fout in de wijzigingsbepaling met betrekking tot artikel 4, §1, vijfde lid, van het Groeipakketdecreet van 2018 in het Programmadecreet bij de begroting 2025 wordt de inwerkingtreding afgestemd op de initiële inwerkingtreding die werd bepaald in het programmadecreet van 20 december 2024, zijnde 1 januari 2025.

Hoofdstuk 8. Financiën en Begroting

Artikel 17

De toegevoegde bepaling verduidelijkt dat de niet-verkregen indexaties achteraf niet kunnen worden ingehaald. Daarnaast wordt uitdrukkelijk vastgesteld dat de genoemde grens van 50 procent uitsluitend geldt voor de stijging van de index ten opzichte van het voorafgaande jaar. Op die manier worden interpretatieproblemen bij de huidige toepassing van de voormelde 50-procentgrens vermeden.

Motivatatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

Met deze toevoeging wordt de toepassing van de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van de indexaanpassing verduidelijkt, naar aanleiding van enkele adviezen van de Inspectie van Financiën. Het gaat om een verduidelijking van wat oorspronkelijk de bedoeling was en van hoe de huidige bepalingen worden toegepast.

Repliek op het advies van de Raad van State

Er wordt akkoord gegaan met de suggestie van de Raad van State om de toegevoegde zinnen evenzeer aan artikel 55, § 2, eerste lid van het Programmadecreet bij de begroting 2025 van 20 december 2024 toe te voegen, zodat er consistentie is in de toepassing van de regelingen.

In haar advies stelt de Raad van State ook dat de betrokken bepaling niet is gereedigd als een interpretatieve bepaling. De Raad van State besluit dan ook dat het om een wijzigende bepaling zou gaan, waarvan de terugwerkende kracht die werd voorzien vanaf 1 januari 2025, moet worden verantwoord. Zoals de Raad aanhaalt, blijkt uit de memorie van toelichting dat de terugwerkende kracht wordt verantwoord vanuit de zorg om tegemoet te komen aan de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever. De Vlaamse Regering herhaalt dan ook haar zienswijze dat het artikel alleen een bestaande praktijk probeert te verduidelijken en in die zin als een interpretatieve bepaling moet worden gelezen.

In zoverre de bepaling toch als een wijzigingsbepaling moet worden beschouwd, is de Vlaamse Regering van mening dat er voldoende gronden aanwezig zijn die de terugwerkende kracht van de bepaling rechtvaardigen. Met deze toevoeging wordt de toepassing van de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van de indexaanpassing verduidelijkt, wat de rechtszekerheid ten goede komt. Het gaat om een verduidelijking van wat oorspronkelijk de bedoeling was en van hoe de huidige bepalingen worden toegepast. Het gaat met andere woorden om een louter formele aanpassing die op generlei wijze bestaande rechten of situaties kunnen aantasten. Indien de bepalingen niet met terugwerkende kracht zouden gelden, zou dat, bij een foutieve interpretatie, inhouden dat de bepalingen rond indexering opnieuw kunnen worden toegepast. De volledige indexstijging sinds het basisjaar zou dan worden verrekend. De besparing die door de Vlaamse Regering werd nagestreefd gedurende de voorbije jaren zou daarmee teniet worden gedaan. De gevolgen van een overeenkomstige stijging van de uitgaven zouden binnen de huidige budgettaire grenzen wellicht niet kunnen worden opgevangen, wat de continuïteit van de openbare dienst zou ondermijnen. Om die reden is het belangrijk dat deze wijziging ingaat op 1 januari 2025.

Brussel, 16 mei 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering
en de Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie,
Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid,
Samenleven, Integratie en Inburgering,
Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,
Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding,
Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025

Dit decreet wordt voorgesteld door alle leden van de Vlaamse Regering;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Afdeling 1. Uitbreiding van begrotingsfonds voor de classificatie van Belgische bioscoopfilms met een classificatiesysteem voor audiovisuele media

Art. 2. In artikel 2 van het decreet van 21 december 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2019 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden tussen het woord "bioscopen" en het woord "opgericht" de woorden "en voor een classificatiesysteem voor audiovisuele media" ingevoegd";

2° in het tweede lid worden de woorden "voor de coördinatie en het secretariaat van de classificatie van films voor het eerst vertoond in Belgische bioscopen" vervangen door de zinsnede "voor het gebruik, de coördinatie en het secretariaat van het classificatiesysteem van films voor het eerst vertoond in Belgische bioscopen en het classificatiesysteem voor audiovisuele media" en wordt de zinsnede ", die door de klachtencommissie" vervangen door de zinsnede "vanuit de classificatie van films, die";

3° in het derde lid worden tussen het woord "bioscopen" en de zinsnede ", door" de woorden "en het classificatiesysteem voor audiovisuele media" ingevoegd.

Hoofdstuk 3. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1. Machtiging tot verkoop van een gebouw bestemd voor culturele activiteiten (Vlaams Museum voor Hedendaagse Kunst te Antwerpen)

Art. 3. Met toepassing van artikel 3, tweede lid, van het decreet van 8 maart 2024 over het vervreemden van onroerende domeingoederen en het vestigen en vervreemden van zakelijke rechten, wordt de Vlaamse Regering ertoe gemachtigd om het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen in 2000 Antwerpen, Leuvenstraat 16/30 (kadastraal bekend als Antwerpen, 11de afdeling, sectie L,

nummer 3967A2) te verkopen aan de stad Antwerpen.

Afdeling 2. Financiering lokale besturen: Gemeentefonds

Art. 4. Aan artikel 12 van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. Als gemeenten worden samengevoegd, ontvangt het nieuwe OCMW automatisch voor het jaar van de samenvoeging een deel van het definitieve aandeel van de nieuwe gemeente dat overeenkomt met het procentuele aandeel van de gezamenlijke laatste definitieve aandelen van de oude OCMW's in de gezamenlijke laatste definitieve aandelen van de oude gemeenten.”.

Art. 5. Aan artikel 13 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2009 en 23 december 2021, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als gemeenten worden samengevoegd, bestaat in het eerste jaar van de samenvoeging elk voorschot aan de nieuwe gemeente en elk voorschot aan het nieuwe OCMW uit de som van de voorschotten aan respectievelijk de oude gemeenten en de oude OCMW's, die volgens het eerste lid zijn berekend.”.

Afdeling 3. Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Art. 6. In artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020, gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het tweede lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De dotatie houdt ook geen rekening met de verhoging die de besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage doordat een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel ontbreekt.”;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Voor de wettelijke basisbijdrage wordt uitgegaan van een percentage van 43% en voor de responsabiliseringscoëfficiënt wordt uitgegaan van een percentage van 75%. Met die percentages wordt alleen rekening gehouden als ze een daling van de responsabiliseringsbijdrage tot gevolg hebben.”.

Art. 7. In artikel 28 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “volledig betaald op de eerste werkdag van de maand december van elk jaar” vervangen door de zinsnede “jaarlijks uiterlijk op 23 december volledig betaald”;

2° in het tweede lid worden de woorden “betaald op de eerste werkdag van de maand december” vervangen door de zinsnede “uiterlijk betaald op 23 december”.

Art. 8. Aan hoofdstuk 7, afdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2020, wordt een artikel 28/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 28/1. De dotatie, vermeld in artikel 26, wordt gebruikt voor de algemene financiering van de besturen, vermeld in artikel 26, en is volledig vrij van verantwoordings- en rapporteringsverplichtingen.”.

Afdeling 4. Financiering open ruimte

Art. 9. In artikel 22 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zin "Vanaf 2025 wordt enkel nog de jaarlijkse groeivoet van 3,5 % toegepast." opgeheven;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In 2025 bedraagt de werkingssubsidie 100% van het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds van het voorgaande jaar, exclusief het aandeel van de steden, vermeld in artikel 6, §1, 1°, a), b), c) en d), van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, aangevuld met een groeivoet van 3,5%."

Art. 10. Artikel 23/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt opgeheven.

Art. 11. Aan hoofdstuk 7, afdeling 1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een artikel 25/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 25/1. De algemene werkingssubsidie wordt gebruikt voor de algemene financiering van de gemeenten van het Vlaamse Gewest en is volledig vrij van verantwoordings- en rapporteringsverplichtingen."

Hoofdstuk 4. Mobiliteit en Openbare Werken

Afdeling 1. Aanpassing drempelbedrag Verkeersveiligheidsfonds

Art. 12. In artikel 42, §3, 2°, van het decreet van 3 juli 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015, vervangen bij het decreet van 22 december 2017 en gewijzigd bij het decreet van 22 december 2023, wordt het bedrag "17.386.000" vervangen door het bedrag "17.051.300".

Hoofdstuk 5. Omgeving

Afdeling 1. Aanpassing financiering watersanering

Art. 13. In artikel 4.3.2.3, 2°, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, wordt de zinsnede "is begrensd op 1,4" vervangen door de zinsnede "is maximaal 1,15".

Art. 14. In artikel 79 van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025, wordt een punt 2°/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"2°/1 artikel 28, dat van toepassing is vanaf het heffingsjaar 2026;"

Hoofdstuk 6. Onderwijs en Vorming

Afdeling 1. Bijstellen toekenning jaarlijkse aanvullende
vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Art. 15. In artikel 196sexies, §1, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt het elfde lid vervangen door wat volgt:

“Ten laste van het begrotingsjaar 2025 worden 32.955,75 aanvullende leraarsuren, 481,99 aanvullende punten en een bedrag van 604.847,18 euro aan werkingsmiddelen toegekend aan de centra voor volwassenenonderwijs, en worden 90,66 aanvullende vte, 1.494,70 aanvullende punten en een bedrag van 1.109.830,06 euro aan werkingsmiddelen toegekend aan de centra voor basiseducatie.”.

Hoofdstuk 7. Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Afdeling 1. Overdracht saldo orderekening 'EEN' naar fonds van VLAIO

Art. 16. Aan artikel 92bis van het decreet van 19 december 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2009, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2009 en gewijzigd bij de decreten van 3 juli 2015 en 18 december 2015, wordt een paragraaf 7 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§7. Het fonds, vermeld in paragraaf 1, wordt gemachtigd om in 2025 eenmalig maximaal 1.343 keuro van orderekening 8T0434700 te ontvangen.”.

Afdeling 2. Stopzetting jongerenbonus non-profit vanaf 1 september 2025

Art. 17. In titel V van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 mei 2018, wordt hoofdstuk III, dat bestaat uit artikel 79 tot en met 87, opgeheven.

Art. 18. Het decreet van 10 maart 2017 betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de social profitsector die voortvloeien uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact wordt opgeheven.

Hoofdstuk 8. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1. Werking en toelagen preventief gezondheidsbeleid: variabel krediet Milieugezondheidszorg

Art. 19. In artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” telkens vervangen door de woorden “Departement Zorg” en wordt de zinsnede “voor de uitvoering van het decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid van 21 november 2003, meer bepaald het principe ‘vervuiler betaalt’ als vermeld in artikel 54, § 3, van het decreet” vervangen door de zinsnede “voor de uitvoering van artikel 51, 53, 53/1 en 54 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, conform artikel 54/1 van het voormelde decreet”;

2° in paragraaf 2/3 tot en met 2/6 worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” vervangen door de woorden “Departement Zorg”;

3° paragraaf 2/7, ingevoegd bij artikel 33, 2°, van het decreet van 21 december 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“§2/7. Het Fonds wordt gespijsd met middelen die ter uitvoering van een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en derden worden betaald als dekking van de kosten die verbonden zijn aan de erkenning, realisatie en voortgangsbewaking van een proefproject voor de goedkeuring van alternatieve beheersmaatregelen voor de preventie van de veteranenziekte op publiek

toegankelijke plaatsen, vermeld in het Legionellabesluit van 9 februari 2007.”;

4° in paragraaf 2/7, ingevoegd bij artikel 35, 2°, van het decreet van 21 december 2018, die wordt vernummerd naar paragraaf 2/7/1, worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” vervangen door de woorden “Departement Zorg”;

5° paragraaf 2/8, ingevoegd bij artikel 33, 2°, van het decreet van 21 december 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“§2/8. Het Fonds wordt gespijsd met al de volgende elementen:

1° een partim van bestaande milieugerelateerde heffingen of belastingen die door burgers worden betaald na het akkoord van de Vlaamse Regering;
2° middelen van bedrijven die medeverantwoordelijk zijn voor de aanwezigheid van fysische of chemische factoren die schadelijk zijn voor de gezondheid als vermeld in artikel 54/1, §2, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid;
3° vrijwillige bijdragen in het kader van het ‘vervuiler betaalt’-principe, vermeld in artikel 54/1, §3, eerste lid, 1°, van het voormelde decreet;
4° vrijwillige bijdragen in het kader van een gedeelde beleidsmatige verantwoordelijkheid die duidelijk is vastgesteld als vermeld in artikel 54/1, §3, eerste lid, 2°, van het voormelde decreet;
5° vrijwillige bijdragen in het kader van een gemeenschappelijke wetenschappelijke interesse als vermeld in artikel 54/1, §3, eerste lid, 3°, van het voormelde decreet;
6° terugvorderingen van salarissen, vergoedingen en toelagen als vermeld in paragraaf 3/8, van de personeelsleden die zijn toegekend binnen het Departement Zorg en die voor bepaalde duur projectmatig worden ingezet om de initiatieven, vermeld in artikel 54/1, §1, van het voormelde decreet, te realiseren.

De bijdragen, vermeld in het eerste lid, 2° tot en met 5°, worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en degene die de bijdrage aan het fonds levert.”;

6° in paragraaf 2/8, ingevoegd bij artikel 35, 3°, van het decreet van 21 december 2018, die wordt vernummerd naar paragraaf 2/8/1, worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” vervangen door de woorden “Departement Zorg”;

7° in paragraaf 2/9 tot en met 2/11 worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” vervangen door de woorden “Departement Zorg”;

8° in paragraaf 3/1 worden de woorden “de administratie Zorg en Gezondheid” vervangen door de woorden “het Departement Zorg”;

9° in paragraaf 3/3 worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” telkens vervangen door de woorden “Departement Zorg”;

10° in paragraaf 3/4 worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” vervangen door de woorden “Departement Zorg”;

11° in paragraaf 3/5 en 3/6 worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” telkens vervangen door de woorden “Departement Zorg”;

12° paragraaf 3/7, ingevoegd bij artikel 33, 3°, van het decreet van 21 december 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“§3/7. Ten laste van dit Fonds worden de expertisekosten die gedragen worden

door het Departement Zorg, aangerekend als ze verband houden met de erkenning, realisatie en voortgangsbewaking van een proefproject in het kader van alternatieve beheersmaatregelen voor legionella, ter uitvoering van artikel 19 tot en met 21 van het Legionellabesluit van 9 februari 2007.”;

13° in paragraaf 3/7, ingevoegd bij artikel 35, 4°, van het decreet van 21 december 2018, die wordt vernummerd naar paragraaf 3/7/1, worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” telkens vervangen door de woorden “Departement Zorg”;

14° paragraaf 3/8, ingevoegd bij artikel 33, 3°, van het decreet van 21 december 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“§3/8. Ten laste van dit Fonds worden conform artikel 54/1, §1, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid de uitgaven aangerekend die verband houden met de uitvoering van artikel 51, 53, 53/1 en 54 van het voormelde decreet. Die uitgaven omvatten ook de betaling van salarissen, vergoedingen en toelagen van de personeelsleden binnen het Departement Zorg die voor bepaalde duur projectmatig worden ingezet om die initiatieven te realiseren.

De uitgaven, vermeld in het eerste lid, volgen de inkomsten, vermeld in paragraaf 2/8.”;

15° in paragraaf 3/8, ingevoegd bij artikel 35, 5°, van het decreet van 21 december 2018, die wordt vernummerd naar paragraaf 3/8/1, worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” telkens vervangen door de woorden “Departement Zorg”;

16° in paragraaf 3/9 tot en met 3/11 worden de woorden “Agentschap Zorg en Gezondheid” telkens vervangen door de woorden “Departement Zorg”.

Afdeling 2. Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Art. 20. In artikel 4, §1, vijfde lid, van het Groeipakketdecreet van 2018, ingevoegd bij het decreet van 20 december 2019 en gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt de zinsnede “vanaf 1 september 2025” vervangen door de zinsnede “tot en met 31 december 2024 niet jaarlijks verhoogd met een index van 2%”.

Hoofdstuk 9. Financiën en Begroting

Afdeling 1. Verduidelijking beperkte indexatie

Art. 21. Aan artikel 55, §1, eerste lid, van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 worden de volgende zinnen toegevoegd:

“De voorgaande bepalingen doen geen afbreuk aan de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van indexaanpassingen in voorafgaande jaren. De in voorgaande bepaling bedoelde 50 procent geldt enkel voor de indexstijging ten opzichte van het voorgaande jaar.”.

Hoofdstuk 10. Inwerkingtreding

Art. 22. Dit decreet treedt in werking op de tiende dag na publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van de artikelen 17 en 18, die in werking treden op 1 september 2025.

Art. 23. Artikel 12 tot en met 15 en 20 en 21 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2025.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken,
Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid,
Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken,
Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,
Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding,
Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

De heer Ben Weyts
viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse
Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn
Kreupelenstraat 2
1000 Brussel

BIJLAGEN /

DATUM 8/05/2025

ONS KENMERK VLOR-395377217-1274

CONTACT EWOUT.DESADELEER@VLOR.BE/ 02 227 13 78

BETREFT Vraag tot spoedadvies over het voorontwerp van programmadecreet van de
begrotingsaanpassing 2025

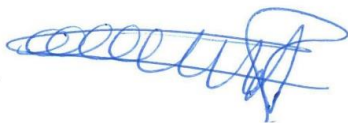
Meneer de minister

U vroeg de Vlaamse Onderwijsraad om advies over het voorontwerp van programmadecreet bij
de begrotingsaanpassing 2025. We zien daarvan af gezien het voorontwerp van decreet geen
strategische kwesties met betrekking tot het beleidsdomein onderwijs en vorming bevat.

Indien de Vlaamse Regering in de loop van de beleidsvoorbereiding van dit programmadecreet
nieuwe amendementen met betrekking tot onderwijs toevoegt, zal de raad zijn adviesfunctie
opnieuw overwegen met het oog op kwaliteitsvolle regelgeving, waarin ruimte is voor inspraak en
overleg van alle onderwijspartners.

We bezorgen deze brief ook aan minister Demir.

Met vriendelijke groeten

Marleen Colpin
i.o.v. Leen Van Heurck, algemeen secretaris

Ann Verreth
voorzitter

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR LANDBOUW EN VISSERIJ

VOORONTWERP PROGRAMMADECREET BEGROTINGSAANPASSING 2025

Advies van de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.salv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@salv.be

Adviesvraag	Voorontwerp programmadecreet Begrotingsaanpassing 2025
Adviesvrager	Ben Weyts - Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn
Ontvangst adviesvraag	2 mei 2025
Wettelijke basis	Oprichtingsdecreet SALV 6 juli 2007
Adviesnummer	2025-05
Contactpersoon	Koen Carels kcarels@serv.be

De heer Ben WEYTS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Kreupelenstraat 2

B-1000 Brussel

Voorontwerp van Programmadecreet Begrotingsaanpassing 2025

Mijnheer de minister

Hartelijk dank voor de adviesvraag over het voorontwerp van programmadecreet begrotingsaanpassing 2025.

De SALV heeft kennisgenomen van het voorontwerp van decreet. Binnen de vooropgestelde termijn van de spoedprocedure detecteerde de SALV geen advieswaardige elementen.

Hoogachtend

Loes Lysens
voorzitter

Koen Carels
secretaris

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 77.710/1-3-16
van 12 mei 2025

over

een voorontwerp van ‘programmadedcreet van de
begrotingsaanpassing 2025’

Op 5 mei 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van ‘programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025’.

De hoofdstukken 1, 5, 6, en 7, afdeling 1, 9 en 10 zijn door de eerste kamer onderzocht op 8 mei 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd, Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur en Sander MEERT, adjunct-auditeur.

De hoofdstukken 1 tot 4, 8, afdeling 1, en 10 zijn door de derde kamer onderzocht op 8 mei 2025. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur, en Lise VANDENHENDE, auditeur.

De hoofdstukken 1, 7, afdeling 2, 8, afdeling 2, en 10 zijn door de zestiende kamer onderzocht op 8 mei 2025. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES en Ilse ANNÉ, griffiers.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 12 mei 2025.

*

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

Door te eisen dat de adviesaanvragen met een termijn van vijf werkdagen van een “bijzondere” motivering worden voorzien, heeft de wetgever tot uiting gebracht dat hij wil dat alleen in uitzonderlijke gevallen verzocht wordt om mededeling van het advies binnen die uitzonderlijk korte termijn. De aanvrager moet derhalve pertinente en voldoende concrete gegevens aanbrengen die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van vijf werkdagen) en waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van die wetten (advies mede te delen binnen een termijn van dertig dagen).

2. De motivering in de brief met de adviesaanvraag luidt als volgt:

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door het feit dat het programmadecreet wegens de nauwe band met de begrotingsdecreten en de gelijktijdige behandeling in het Vlaams Parlement in dezelfde periode ingediend moet worden.

Alle bepalingen in het voorontwerp van programmadecreet waarvoor geen extra motivatie wordt meegegeven, vallen terug op de nauwe band met de begrotingsdecreten en de gelijktijdige indiening in het Vlaams Parlement voor de spoedeisendheid.”

Voor onderstaande bepalingen is in een bijlage bij de brief met de adviesaanvraag nog een bijkomende specifieke motivering opgenomen:

“Hoofdstuk 2 Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Afdeling 1 Uitbreiding van begrotingsfonds voor de classificatie van Belgische bioscoopfilms met een classificatiesysteem voor audiovisuele media

Deze bijdragen van de andere overheden worden al in 2025 gestort en kunnen dit jaar nog worden aangewend.

Hoofdstuk 3 Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1 Machtiging tot verkoop van een gebouw bestemd voor culturele activiteiten (Vlaams Museum voor Hedendaagse Kunst te Antwerpen)

Het is de bedoeling dat de Vlaamse Regering deze verkoop – en dus het ontwerp van samenwerkingsovereenkomst waarin de betrokken partijen wederzijdse verbintenissen tot aankoop/verkoop aangaan – in 2025 goedkeurt, zodat de samenwerkingsovereenkomst nog vóór het einde van het jaar kan worden getekend.

Op basis van het decreet van 8 maart 2024 kan de Vlaamse Regering deze verkoop slechts goedkeuren na voorafgaande toestemming van het Vlaams Parlement (die in de praktijk bij programmadecreet gegeven wordt).

Indien het Vlaams Parlement haar voorafgaande toestemming niet via dit programmadecreet verleent, zal de samenwerkingsovereenkomst niet meer in 2025 kunnen gesloten worden en duurt het administratief proces nog langer, waardoor de authentieke aktes mogelijks niet in 2026 zullen getekend geraken.

Afdeling 2 Financiering lokale besturen: Gemeentefonds

Artikel 12 van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds (hierna Gemeentefondsdecreet) bepaalt dat elke gemeente kan vragen een deel van het gemeentelijke aandeel rechtstreeks te storten op de rekening van het OCMW en stelt daarvoor de voorwaarden en modaliteiten vast.

Artikel 13 van het Gemeentefondsdecreet bepaalt de berekeningswijze van de voorschotten op het Gemeentefonds voor elke gemeente en elk OCMW.

De bepalingen in artikel 12 en 13 van het Gemeentefondsdecreet zijn echter niet duidelijk of praktisch niet uitvoerbaar voor nieuwe fusiegemeenten voor hun aandeel in het eerste jaar van hun bestuursperiode. Meer bepaald is er onduidelijkheid over de wijze waarop het gemeentefonds-aandeel moet worden verdeeld tussen de nieuwe gemeente en het nieuwe OCMW.

Op 1 januari 2025 ontstonden 13 nieuwe fusiegemeenten. De voorliggende wijzigingen aan het Gemeentefondsdecreet zijn erop gericht de verdelingswijze van voorschotten en definitieve aandelen tussen de nieuwe gemeenten en de nieuwe OCMW's in het Gemeentefonds voor 2025 eenduidig vast te stellen.

Afdeling 3 Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Volgens artikel 26 van programmadecreet van 20 december 2019 wordt bij de berekening van de dotatie voor de percentages van de wettelijke basisbijdrage en voor de responsabiliseringscoëfficiënt uitgegaan van de percentages waarop de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen door de Federale Pensioendienst van mei 2019 gebaseerd zijn.

De ramingen van de FPD van mei 2019 lopen echter maar tot en met 2024. Er zijn dus voor de periode vanaf 2025 geen referentiepercentages meer beschikbaar voor de wettelijke basisbijdrage en voor de responsabiliseringscoëfficiënt. Op dit ogenblik is het alleen mogelijk om de in mei 2019 geraamde percentages voor 2024 door te trekken naar latere jaren, maar er is voor die werkwijze geen decretale basis.

De voorliggende wijzigingen zijn er in de eerste plaats op gericht om een duidelijke decretale basis te voorzien voor de berekening van de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdrage vanaf 2025.

Afdeling 4 Financiering open ruimte

De berekening van de subsidie voor 2025 is niet duidelijk genoeg geformuleerd in de huidige bepalingen en wordt daarom geherformuleerd. Ook de waarborgregeling voor fusiegemeenten, vervat in artikel 23/1, treedt een eerste keer in werking bij de berekening van de subsidie open ruimte voor 2025, ten gevolge van de fusies die werden doorgevoerd op 1 januari 2025.

Berekeningen hebben echter uitgewezen dat de huidige waarborgregeling geen of nauwelijks hogere subsidieontvangsten genereert voor de kleinere fusiegemeenten en een extra financiering van de centrumsteden en andere steden, die binnen het Gemeentefonds al kunnen genieten van het criterium van de bijzondere financiering of de zogenaamde voorafnames. Ook de regeling dat de centrumsteden geen begunstigden zijn van de subsidie, maar wel een subsidie zouden ontvangen nadat ze zijn samengevoegd met een andere wel

begunstigde gemeente, is moeilijk te verantwoorden. De huidige waarborgregeling genereert dus niet de gewenste effecten en wordt daarom opgeheven naar aanleiding van de berekening van de subsidie voor 2025.

Hoofdstuk 4 Mobiliteit en Openbare Werken

Afdeling 1 Aanpassing drempelbedrag Verkeersveiligheidsfonds

De verlaging van het drempelbedrag dient zo vlug mogelijk te worden doorgevoerd, aangezien dit reeds diende opgenomen te worden in het programmadecreet 2025 en dit een directe weerslag heeft op het loonartikel van het departement MOW.

Hoofdstuk 5 Omgeving

Afdeling 1 Aanpassing financiering watersanering

Artikel 13

Vanaf 2025 werden de inkomsten van de bovengemeentelijke sanering verhoogd. In het DIWB wordt het tarief voor gemeentelijke sanering geplafonneerd in functie van het bovengemeentelijke tarief. Het was de bedoeling om zowel voor kleinverbruikers als voor grootverbruikers het plafond vanaf 1 januari 2025 bij te stellen van maximaal 1,4 keer het bovengemeentelijk tarief naar maximaal 1,15 keer het bovengemeentelijk tarief voor collectieve sanering en naar maximaal 2,15 keer voor individuele sanering.

Door een vergissing werd deze bijstelling voor grootverbruikers niet meegenomen in het Programmadecreet bij de begroting 2025.

Artikel 14

Titel IV van het DIWB bevat de bepalingen i.v.m. de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de grondwaterwinning. Het belastbaar feit/de belastbare periode voor beide heffingen, voltrekt zich op 1 januari van het heffingsjaar. Bij het vestigen van de heffing moet rekening gehouden worden met de regelgeving die op die datum in werking is. Concreet betekent dit voor heffingsjaar 2025, dit is het huidige heffingsjaar, dat de erop toepasselijke regelgeving beoordeeld wordt op 1 januari 2025.

Artikel 28 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 wijzigde het heffingsstarief opgenomen in artikel 4.2.2.1.1, §2, tweede lid, van het DIWB. Uit de parlementaire stukken blijkt dat het hogere heffingsstarief van toepassing zou zijn vanaf heffingsjaar 2026. De specifieke datum van inwerkingtreding werd echter niet meegenomen in artikel 79 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 (de inwerkingtredingsbepaling), waardoor de wijziging zonder meer in werking trad op 1 januari 2025. Dit laat ruimte voor onduidelijkheid en zou ertoe kunnen leiden dat bij de behandeling van de aangiftes heffingsjaar 2025, de Vlaamse Milieumaatschappij al rekening zou moeten houden met het hogere tarief. Het digitale aangifteloket is niet aangepast aan het hogere heffingsstarief, noch zijn de heffingsplichtigen op de hoogte van een aanrekening van een hoger tarief voor heffingsjaar 2025. Bijkomend zouden ook de watermaatschappijen een hogere afrekening moeten verzenden, aangezien zij de voorlopige aanrekeningen van de bovengemeentelijke bijdragen voor heffingsjaar 2025 nog met het lagere tarief berekenden.

Om dit te vermijden is het noodzakelijk dat de inwerkingtreding van artikel 28 zo snel mogelijk wordt rechtgezet, dit ook zoveel mogelijk vóór de Vlaamse Milieumaatschappij tot effectieve behandeling van de ingediende aangiftes voor heffingsjaar 2025 moet overgaan, zodat ook de jaarlijkse timing van de behandeling niet in het gedrang komt.

Hoofdstuk 6 Onderwijs en Vorming

Afdeling 1 Bijstellen toekenning jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

In begrotingsjaar 2025 worden opnieuw middelen ten behoeve van de asielproblematiek toegekend. De verdeling van deze middelen dient aanstonds aan de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs meegedeeld te worden zodat de middelen zo efficiënt mogelijk kunnen ingezet worden.

Hoofdstuk 7 Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Afdeling 1 Overdracht saldo orderekening 'EEN' naar fonds van VLAIO

VLAIO heeft de voorbije jaren Europese gelden ontvangen voor de uitvoering van het programma EEN (Entreprise Europe Network). De middelen komen binnen op een orderekening. Deze orderekening werd in het verleden gebruikt om de EEN werking te financieren (een aantal medewerkers wordt hiermee betaald). Een nieuwe werkwijze voor de boekhoudkundige verwerking van de EEN-projecten, uitgewerkt in samenspraak met Financiën en Begroting, maakt dat VLAIO de ontvangsten en uitgaven voortaan niet meer via een orderekening en via het variabel krediet zal laten verlopen, maar rechtstreeks via de aard 2-uitgavenartikels van VLAIO. Voor de reeds ontvangen en gegarandeerde ontvangsten op de orderekening werd de voorliggende decreetsbepaling opgesteld, op voorstel van Financiën en Begroting. Dit laat ons toe om de verworven middelen éénmalig op te nemen in het variabel krediet. VLAIO had op deze middelen gerekend om de corona inspecteurs, die een contract hebben tot eind 2025, verder te kunnen betalen. De middelen voor de corona inspecteurs liepen eind 2024 af. VLAIO vroeg geen nieuwe middelen hiervoor in 2025. De middelen van de orderekening zouden hiervoor aangewend worden. De kostprijs van de corona inspecteurs bedraagt 1.343 keuro in 2025.

Afdeling 2 Stopzetting jongerenbonus non-profit vanaf 1 september 2025

De bepalingen voldoen aan de spoedeisendheid omdat ze noodzakelijk zijn om de vooropgestelde besparingsdoelstellingen voor 2025 te behalen. Gezien de snelheid waarmee deze wijziging moet doorgevoerd worden, wordt beroep gedaan op het programmadecreet. De timing voor de opmaak van het programmadecreet vormt een reden voor de hoogdringendheid van deze adviesvraag. Bovendien moeten de beheerders, het Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de Social-profit vzw (VIVO) en de Vlaamse Social-Profitfondsen vzw (VSPF), tijdig geïnformeerd kunnen worden over de wijzigingen zodat zij de betrokken werkgevers op de hoogte kunnen brengen. Deze werkgevers zijn gebonden aan de wettelijke opzegtermijnen die van toepassing zijn bij beëindiging van de deeltijdse arbeidsovereenkomst (maximum 6 à 7 weken) die deze jongeren sluiten met de werkgever in het kader van hun opleiding.

Hoofdstuk 8 Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1 Werking en toelagen preventief gezondheidsbeleid: variabel krediet Milieugezondheidszorg

De aanpassingen van de rechtsbasis, context en werkwijze voor ontvangsten en uitgaven aan het fonds Preventief Gezondheidsbeleid, via het programmadecreet, is nodig naar aanleiding van de aanpassing van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (het preventiedecreet) die vorig jaar in voege ging (BS 7 juni 2024). In het preventiedecreet werd het artikel 54, §3 geschrapt en vervangen door artikel 54/1. In de bijhorende memorie van het Preventiedecreet werd, ook naar aanleiding van het advies destijds van de Raad van State, aangegeven dat het

programmadecreet gewijzigd zou worden. Deze wijziging is spoedeisend om het beleid verbonden aan het artikel 54, §3 correct te kunnen uitvoeren. Het gaat hier om inzet van middelen verbonden aan een ‘vervuiler betaalt’-regeling, zoals de samenwerkingsovereenkomst met Umicore betreffende de Loodproblematiek in Hoboken, de inzet van middelen van Stora Enso op het preventief gezondheidsbeleid m.b.t. het voorkomen en vroegdetectie van legionella, de inzet van de PFAS-middelen in de 5km-zone rondom Zwijndrecht, en de samenwerking voor deze projecten met lokale overheden. Het zijn stuk voor stuk dossiers die een grote actuele gezondheidsimpact vroeg-detecteren, voorkomen en hierop interveniëren. Daarnaast zijn het Vlaams, maar zeker ook lokaal, maatschappelijk belangrijke medisch milieukundige vraagstukken. De aanpassing d.m.v. het programmadecreet aan het fonds Preventief Gezondheidsbeleid is spoedeisend om dit beleid en de nodige initiatieven te kunnen verder zetten, ter bescherming van de volksgezondheid.

Afdeling 2 Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Het artikel m.b.t. het Groeipakketdecreet zet een materiële fout recht en bepaalt dat in het vijfde lid van artikel 4 van het Groeipakketdecreet 2018 de zinsnede ‘vanaf 1 september 2025’ wordt vervangen door de zinsnede ‘tot en met 31 december 2024 niet jaarlijks verhoogd met een index van 2%’. Dit vijfde lid was ingeschreven om de indexering van de toeslagen rang 3 en de leeftijdstoelagen pas ingang te laten vinden vanaf september 2025. Zoals het nu staat geformuleerd, is het uitstel van de indexering naar 2025 niet duidelijk en kan het aanleiding geven tot reeds een toepassing van de indexering vanaf 2019. De rechtzetting via programmadecreet BA2025 is dus noodzakelijk om de huidige onduidelijkheid weg te werken en het decreet in lijn te brengen met de politieke en begrotingstechnische afspraken. De spoedeisendheid wordt ook verantwoord door de noodzaak aan rechtsduidelijkheid voor de begunstigden met betrekking tot het indexeringsmechanisme van de verschillende toelagen. Door slechts een gedeeltelijke aanpassing van het vijfde lid is dit lid onduidelijk. Om deze onzekerheid weg te werken, en gelet op de retroactieve inwerkingtreding van dit artikel, is een spoedige aanpassing noodzakelijk.

Hoofdstuk 9 Financiën en Begroting

Afdeling 1 Verduidelijking beperkte indexatie

Spoedeisendheid is vereist omwille van de nood aan duidelijkheid omtrent artikel 55 en het vermijden van interpretatiemogelijkheden.”

3. Gelet op de motivering in de brief met de adviesaanvraag,¹ kan de spoedeisendheid slechts worden aanvaard voor maatregelen die kennelijk noodzakelijk zijn in het kader van het behalen van de begrotingsdoelstellingen en geen uitstel dulden.

Dat is niet het geval voor artikel 2 van het voorontwerp. De spoedeisendheid van die bepaling wordt bijkomend verantwoord door het gegeven dat de bijdragen van de andere overheden dan de Vlaamse Gemeenschap ten gevolge van de uitbreiding van het begrotingsfonds voor de classificatie van bioscoopfilms voor het eerst vertoond in Belgische bioscopen met een classificatiesysteem voor audiovisuele media, al in 2025 worden gestort en dit jaar nog kunnen

¹ Uit artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State volgt dat een verzoek om spoedbehandeling “in de aanvraag met bijzondere redenen [moet] worden omkleed”. Nu het gaat om een formele motiveringsverplichting vermag de afdeling Wetgeving bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van een adviesaanvraag in principe enkel rekening te houden met de motivering die in de aanvraag zelf is opgenomen.

worden aangewend. Hieromtrent om toelichting gevraagd verklaarde de gemachtigde dat de ontworpen regeling kadert “binnen een nieuw samenwerkingsakkoord inzake de filmkeuring dat zal worden geïmplementeerd, zodat het systeem kan worden gebruikt dat vorig jaar door de toenmalig minister van Media werd geïmplementeerd (...). Momenteel is er voor de implementatie van dit nieuwe samenwerkingsakkoord al een akkoord van de bevoegde Vlaamse minister van Cultuur, maar dit akkoord moet nog verder worden besproken met de ministers van de andere betrokken overheden”. Vermits de bijdragen van de andere overheden waarvan in de motivering van de spoedeisendheid gewag wordt gemaakt, slechts zullen kunnen worden betaald na de totstandkoming van dat samenwerkingsakkoord, en nadat de parlementen van de betrokken overheden ermee hebben ingestemd, en uit het antwoord van de gemachtigde blijkt dat dit samenwerkingsakkoord nog moet worden gesloten, kan niet worden aangenomen dat de adviesaanvraag wat artikel 2 van het voorontwerp betreft zo spoedeisend is dat een adviesaanvraag op dertig dagen niet volstaat.²

Dat is evenmin het geval voor artikel 19 van het voorontwerp, dat een aantal technische aanpassingen bevat die geen band vertonen met het behalen van de begrotingsdoelstellingen en die ook niet geacht kunnen worden spoedeisend te zijn. Ook de in de adviesaanvraag geschetste noodzakelijke afstemming van de regeling van het fonds Preventief Gezondheidsbeleid op artikel 54/1 van het decreet van 21 november 2003 ‘betreffende het preventieve gezondheidsbeleid’ (dat nog niet eens in werking is gesteld) volstaat niet, nu de spoedeisendheid van die afstemming enkel wordt geponeerd, veeleer dan geconcretiseerd. In die omstandigheden kan de spoedeisendheid voor artikel 19 van het voorontwerp niet worden aanvaard.

*

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond³, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

BEVOEGDHEID VAN DE RAAD VAN STATE

Blijkens artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State zijn een aantal teksten uitgesloten van het raadplegingsvereiste van de afdeling Wetgeving. Het gaat onder meer om teksten die geen normatieve bepalingen bevatten in de materiële betekenis van het woord, zoals bijvoorbeeld leningen en domeinverrichtingen, alsook individuele beslissingen.

² Dat is des te meer het geval nu de wijzigingen waarin die bepaling voorziet evenzeer kunnen worden aangebracht middels het decreet waarbij instemming wordt verleend aan het samenwerkingsakkoord waarvan de gemachtigde gewag maakt.

³ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

Gelet daarop is de afdeling Wetgeving niet bevoegd om advies te geven over artikel 3 van het voorontwerp, waarbij de decreetgever toestemming verleent aan de Vlaamse Regering om een gebouw te verkopen aan de stad Antwerpen. Die bepaling heeft immers geen normatieve draagwijdte.

Evenmin is de afdeling Wetgeving bevoegd om advies te verlenen over artikel 16 van het voorontwerp. Die bepaling machtigt een begrotingsfonds om in 2025 éénmalig maximaal 1.343 keuro van orderekening 8T0434700 te ontvangen. Een dergelijke bepaling die louter een eenmalige budgettaire operatie tot voorwerp heeft, heeft geen normatieve draagwijdte.

VORMVEREISTEN

1.1. Luidens artikel 7, eerste lid, van het decreet van 23 november 2023 ‘over het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk’ wordt bij elk ontwerp van decreet dat wordt ingediend bij het Vlaams Parlement, een kind- en jongereneffectrapport, afgekort JoKER, gevoegd, als de voorgenomen beslissing het belang van personen jonger dan vijftientig jaar rechtstreeks raakt.

1.2. De artikelen 17 en 18 van het voorontwerp strekken tot de opheffing van het deelproject deeltijdse tewerkstelling voor deeltijds lerenden. Artikel 1, 1°, van het koninklijk besluit van 27 april 2007 ‘houdende de algemene uitvoeringsbepalingen van de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in social profitsector voortvloeiend uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact’ definieert het begrip “laaggeschoolde jongere” als: “de persoon die de leeftijd van 30 jaar niet bereikt heeft, die niet meer aan de leerplicht onderworpen is en die maximaal houder is van een diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs”. Bijgevolg omvat het voorontwerp een maatregel die minstens ten dele “het belang van personen jonger dan vijftientig jaar rechtstreeks raakt”.

1.3. Artikel 7, tweede lid, van het decreet van 23 november 2023 luidt:

“Het JoKER is een openbaar document dat ten minste de volgende informatie bevat:

1° een beschrijving van het effect van de voorgenomen beslissing op de situatie van het kind of de jongere;

2° een beschrijving van het effect op de situatie van het kind of de jongere zonder de voorgenomen beslissing;

3° alternatieven voor de voorgestelde beslissing, inzonderheid een beschrijving van de beoogde maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen van de beslissing voor de situatie van het kind of de jongere te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen.”

Luidens artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2024 ‘tot uitvoering van het Jeugddecree van 23 november 2023’ kan de Vlaamse Regering een voorontwerp van decreet dat voldoet aan de voorwaarde, vermeld in artikel 7, eerste lid, van het Jeugddecree van 23 november 2023, alleen goedkeuren als er een kind- en jongereneffectrapport bij gevoegd is, dat is opgesteld conform de bepalingen van het voormelde decreet. De minister, bevoegd voor de jeugd, dient toe te zien op de naleving van de voormelde verplichting.

Dezelfde bepaling van het besluit van de Vlaamse Regering legt op dat het kind- en jongereneffectrapport een onderdeel vormt van de memorie van toelichting bij een dergelijk ontwerp van decreet.

1.4. Uit het dossier en de aan de Raad van State bezorgde documenten en toelichting blijkt niet dat een document is opgemaakt dat de informatie bevat die bedoeld is in artikel 7, tweede lid, van het decreet van 23 november 2023, en, *a fortiori*, dat een JoKER is opgenomen in de memorie van toelichting.

Uit dit alles volgt dat alsnog een JoKER dient te worden opgesteld die de bedoelde informatie bevat en dat dit document deel moet uitmaken van de memorie van toelichting.

2.1. Blijkens de stukken gevoegd bij de adviesaanvraag heeft de Vlaamse Regering op 2 mei 2025 beslist de Vlaamse minister bevoegd voor het budgettair beleid te gelasten over het voorliggende voorontwerp het spoedadvies in te winnen van een reeks instanties en adviesraden.⁴ Die adviezen worden gelijktijdig met de voorliggende adviesaanvraag ingewonnen, en zijn bijgevolg nog niet gegeven.

2.2. Bovendien heeft de Vlaamse Regering beslist dat over bepalingen van dit voorontwerp zal worden onderhandeld in een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X (onderwijs Vlaamse Gemeenschap) en van de onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap” van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten en in een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs, het Vlaams Onderhandelingscomité voor de Basiseducatie en het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs. Het resultaat van deze onderhandelingen is de Raad van State niet bekend.

3. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van de vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, nog aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

⁴ Het gaat met name om de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG), de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV), de Mobiliteitsraad (MORA), de Milieu- en Natuurraad (Minaraad) en de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

HOOFDSTUK 1 – ALGEMENE BEPALINGEN

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 2 – CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Afdeling 1 – Uitbreiding van begrotingsfonds voor de classificatie van Belgische bioscoopfilms met een classificatiesysteem voor audiovisuele media

De adviesaanvraag is niet ontvankelijk wat betreft het enige artikel van deze afdeling.

HOOFDSTUK 3 – KANSELARIJ, BESTUUR, BUITENLANDSE ZAKEN EN JUSTITIE

Afdeling 1 – Machtiging tot verkoop van een gebouw bestemd voor culturele activiteiten (Vlaams Museum voor Hedendaagse Kunst te Antwerpen)

Zoals hiervóór is opgemerkt onder de rubriek “Bevoegdheid van de Raad van State”, is de Raad van State, afdeling Wetgeving, niet bevoegd om advies te geven over het enige artikel van deze afdeling.

Afdeling 2 – Financiering lokale besturen: Gemeentefonds

Artikel 5

Artikel 5 van het voorontwerp strekt ertoe in artikel 13 van het decreet van 5 juli 2002 ‘tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds’ een lid in te voegen naar luid waarvan als gemeenten worden samengevoegd, in het eerste jaar van de samenvoeging elk voorschot aan de nieuwe gemeente en elk voorschot aan het nieuwe OCMW bestaat uit de som van de voorschotten aan respectievelijk de oude gemeenten en de oude OCMW’s, die volgens het eerste lid⁵ van dat artikel zijn berekend. Die bepaling treedt blijkens artikel 22 van het voorontwerp in werking op de tiende dag na de publicatie (lees: “bekendmaking”) van het aan te nemen decreet in het Belgisch Staatsblad.

Uit het bestaande enige lid van het voormelde artikel 13, dat het eerste lid wordt van die bepaling, blijkt evenwel dat het voorschot waarvan in de ontworpen regeling gewag wordt gemaakt, wordt uitbetaald op het einde van de maanden januari tot en met oktober van elk jaar. Gelet hierop rijst de vraag hoe voorschotten aan samengevoegde gemeenten en OCMW’s werden berekend en uitbetaald voor de inwerkingtreding van de ontworpen bepaling.

⁵ Thans het enige lid van die bepaling.

Volgens de memorie van toelichting “verduidelijkt” deze bepaling “hoe de voorschotten voor de nieuwe gemeenten en de nieuwe OCMW’s in het jaar van de samenvoeging worden berekend”. Hieromtrent om toelichting gevraagd, verklaarde de gemachtigde dat deze voorschotten thans aan de samengevoegde gemeenten en OCMW’s wordt uitbetaald volgens de regels bepaald in het bestaande enige lid van artikel 13 van het decreet van 5 juli 2002:

“De nieuwe gemeente en het nieuwe OCMW zijn de rechtsopvolgers van de samengevoegde gemeenten en OCMW’s en nemen op de samenvoegingsdatum alle rechten over van die samengevoegde besturen (artikel 350, eerste lid, 5°, van het Decreet over het lokaal bestuur van 22/12/2017).

De berekening van de voorschotten voor de nieuwe besturen is in het eerste jaar van de samenvoeging volledig gebaseerd op de berekening van de voorschotten voor de (opgeheven) samengevoegde besturen. De voorschotten voor de samengevoegde gemeenten en OCMW’s werden berekend conform het huidige artikel 13 van het Gemeentefondsdecreet van 5 juli 2002. Artikel 13 van het Gemeentefondsdecreet bepaalt dat op het einde van de maanden januari tot en met oktober van elk jaar aan elke gemeente en aan elk OCMW een voorschot wordt uitbetaald dat gelijk is aan één tiende van hun aandeel. De voorschotten voor 2025 van de samengevoegde gemeenten en OCMW’s bedragen van januari tot en met oktober 1/10 van hun laatste definitieve aandeel, namelijk dat voor 2024. De nieuwe gemeenten en OCMW’s ontvangen als rechtsopvolgers in 2025 de som van de op die wijze berekende voorschotten voor de oude gemeenten en OCMW’s. Vanaf 2026 worden de voorschotten voor de nieuwe besturen berekend op basis van het definitief vastgestelde aandeel voor 2025 van die besturen en rekening houdend met de tijdig overeengekomen verdeelsleutel tussen de nieuwe gemeente en het nieuwe OCMW (of 8% bij gebrek daaraan).

Het tweede lid van artikel 13 voegt op zich dus geen nieuwe berekeningswijze voor de voorschotten van de nieuwe besturen in, maar beoogt enkel de berekeningswijze voor het eerste jaar van de samenvoeging voor die besturen te verduidelijken.”

Vermits in het ontworpen artikel 13, tweede lid, van het decreet van 5 juli 2002 wordt bepaald dat in het eerste jaar van de samenvoeging elk voorschot aan de nieuwe gemeente en elk voorschot aan het nieuwe OCMW bestaat uit de som van de voorschotten aan respectievelijk de oude gemeenten en de oude OCMW’s, die volgens het eerste lid zijn berekend, kan worden aangenomen dat die bepaling geen nieuwe berekeningswijze bevat van de voorschotten, die voor de samengevoegde gemeenten thans op grond van het enige lid van artikel 13 zijn gebeurd. Ofschoon dit betekent dat de ontworpen regeling strikt genomen overbodig is, kan ze omwille van de rechtszekerheid worden aanvaard.

Afdeling 3 – Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Algemene opmerkingen

1. De artikelen 6 en 7 van het voorontwerp strekken tot wijziging van respectievelijk artikel 26 en artikel 28 van het programmadecreet van 20 december 2019 ‘bij de begroting 2020’. Te dien aanzien moet er evenwel op worden gewezen dat de laatstgenoemde bepalingen door het Grondwettelijk Hof bij arrest nr. 155/2021 van 28 oktober 2021 werden vernietigd “doch enkel in zoverre zij niet in een dotatie voorzien die, wegens de pensioenlasten van hun vastbenoemd personeel, wordt toegekend aan de gemeenten en de OCMW’s die niet zijn aangesloten bij het

Gesolidariseerde Pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen”. Het Hof kwam tot dit oordeel op grond van de volgende overwegingen:

“B.18. Het door de verzoekende partijen bekritiseerde verschil in behandeling tussen, enerzijds, de bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds aangesloten lokale besturen, die een responsabiliseringsbijdrage zoals bedoeld in de artikelen 19 en 20 van de wet van 24 oktober 2011 moeten betalen en aan wie op grond van de bestreden bepalingen een dotatie wordt toegekend, en, anderzijds, de lokale besturen die niet aangesloten zijn bij hetzelfde Pensioenfonds en die geen recht hebben op een dergelijke dotatie, berust op een objectief criterium van onderscheid, namelijk het al dan niet aangesloten zijn bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds.

B.19. De dotatie waarin de bestreden bepalingen voorzien en die bij wege van algemene financiering wordt toegekend, beoogt de structurele financiële moeilijkheden tegen te gaan die de gemeenten en de OCMW’s ondervinden door de pensioenlasten die op hen rusten. Door *a priori* van die dotatie de besturen uit te sluiten die niet zijn aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds, hanteert de decreetgever een criterium van onderscheid dat niet relevant is in het licht van dat doel. Ook die besturen moeten immers instaan voor de financiering van de pensioenen van hun vastbenoemd personeel, en zij kunnen zich daarbij evengoed in een situatie bevinden waarin de loonmassa dermate laag is ten opzichte van de pensioenlasten, dat zulks leidt tot structurele financiële moeilijkheden.

B.20. De bestreden bepalingen schenden bijgevolg de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij niet in een dotatie voorzien die, wegens de pensioenlasten van hun vastbenoemd personeel, wordt toegekend aan de gemeenten en de OCMW’s die niet zijn aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds.

(...).”

Nog volgens het Grondwettelijk Hof kwam het uitsluitend aan de decreetgever toe een einde te maken aan de vastgestelde lacune en de criteria te bepalen voor de toekenning van een financiële tegemoetkoming aan de bedoelde gemeenten en OCMW’s.⁶

2. De wijzigingen van de artikelen 26 en 28 van het programmadecreet van 20 december 2019 waarin de artikelen 6 en 7 van het voorontwerp voorzien, strekken er niet toe de door het Grondwettelijk Hof vastgestelde lacune ongedaan te maken. Hierop gewezen verklaarde de gemachtigde:

“Er waren op 1 januari 2020 slechts een beperkt aantal besturen die niet aangesloten waren bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds: de gemeentebesturen en OCMW’s van Tessenderlo, Zonhoven en Hechtel-Eksel en het OCMW van Lummen. Al die besturen zijn intussen wel aangesloten: de gemeenten en OCMW’s van Tessenderlo en Zonhoven en het OCMW van Lummen vanaf 1 januari 2022 en de gemeente en het OCMW van Hechtel-Eksel vanaf 1 januari 2023. Alle gemeenten en OCMW’s zijn op dit ogenblik dus aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds.

Om tegemoet te komen aan het arrest van het Grondwettelijk Hof en de gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 26 tot en met 28 van het programmadecreet bij de begroting 2020, werd aan de besturen die op 1 januari 2020 reeds bestonden maar op die datum nog niet waren aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds, een bijkomende subsidie toegekend ter compensatie van de jaren waarin zij nog geen subsidie konden

⁶ GwH 28 oktober 2021, nr. 155/2021, B.20.

ontvangen op basis van artikel 26 en 27 van het programmadecreet bij de begroting 2020. Die bijkomende subsidies werden *ad nominatim* ingeschreven in de uitgavenbegrotingen van de Vlaamse Gemeenschap en zijn gebaseerd op gegevens van na de aansluiting van die besturen bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds en dus volledig op de logica van de responsabilisering.”

3. Uit het antwoord van de gemachtigde kan worden opgemaakt dat thans alle Vlaamse lokale besturen aangesloten zijn bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds, en dat ze derhalve alle aanspraak kunnen maken op de dotatie waarin artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 voorziet.

Dat lijkt ook voor de toekomst het geval te zijn. Uit artikel 5, § 1, van de wet van 24 oktober 2011 ‘tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen’ lijkt immers voort te vloeien dat de gemaakte aansluitingen onherroepelijk zijn. Bovendien worden blijkens artikel 5, § 2, van diezelfde wet nieuw op te richten lokale besturen ambtshalve, van rechtswege en onherroepelijk aangesloten bij het Gesolidariseerde Pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen vanaf het ogenblik waarop deze de werkgever worden van vastbenoemd personeel.

Voor zover er effectief geen lokale besturen zijn (en zullen zijn) die niet aangesloten zijn bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds en die daardoor niet in aanmerking komen voor de dotatie waarin artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 voorziet, kan worden aangenomen dat het door het Grondwettelijk Hof ongrondwettig bevonden verschil in behandeling niet langer bestaat en dat een verder optreden van de decreetgever niet is vereist. Indien evenwel in de toekomst de juridische context zou wijzigen, en het bijvoorbeeld mogelijk wordt de aansluiting bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds ongedaan te maken, zal de decreetgever alsnog de door het Grondwettelijk Hof vastgestelde lacune ongedaan moeten maken.

Bijzondere opmerkingen

Artikel 7

In het ontworpen artikel 28, eerste lid, van het programmadecreet van 20 december 2019 (artikel 7, 1°, van het voorontwerp) wordt bepaald dat de vastgestelde bedragen aan de besturen jaarlijks uiterlijk op 23 december volledig worden betaald (in plaats van op de eerste werkdag van de maand december van elk jaar). Luidens het ontworpen artikel 28, tweede lid, van hetzelfde decreet (artikel 7, 2°, van het voorontwerp) worden, als het begrotingskrediet voor een bepaald jaar ontoereikend is, de dotaties aan de besturen *pro rata* het beschikbare begrotingskrediet uiterlijk betaald op 23 december.

Gevraagd wanneer die bedragen ten laatste moeten worden betaald in het geval dat 23 december geen werkdag is, antwoordde de gemachtigde:

“Artikel 7 vermeldt dat de dotatie jaarlijks uiterlijk op 23 december volledig wordt betaald. Als 23 december geen werkdag is wordt de dotatie ten laatste uitbetaald op de laatste werkdag voor 23 december.”

Artikel 8

Luidens het ontworpen artikel 28/1 van het programmadecreet van 20 december 2019 wordt de dotatie vermeld in artikel 26 van hetzelfde decreet gebruikt voor de algemene financiering van de besturen vermeld in diezelfde bepaling en is ze volledig vrij van verantwoordings- en rapporteringsverplichtingen.

De vaststelling dat de dotatie waarin artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 voorziet, deel uitmaakt van de algemene financiering van de gemeenten, vloeit evenwel voort uit de regeling van die dotatie zelf. Dat blijkt overigens uit het voormelde arrest nr. 155/2021 waarin het Grondwettelijk Hof erop wees dat met die dotatie wordt beoogd “op algemene wijze de budgettaire situatie van de gemeenten te verbeteren en de normale werking van de ondergeschikte besturen en de lokale autonomie te vrijwaren” en dat “[d]e gemeenten (...) vrij [blijven] om de bestemming van de toegekende financiële middelen te kiezen”, om te besluiten dat die dotatie moet worden beschouwd “als een bijkomende algemene financiering, naast de algemene financiering die gebeurt via het Gemeentefonds en andere algemene werkingssubsidies, die past in het kader van de bevoegdheid die aan de gewesten is toegewezen in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 9°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980”.⁷

In zoverre het ontworpen artikel 28/1 blijktens de memorie van toelichting “expliciet [wil] duiden dat de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdragen een algemene financieringssubsidie is”, is die bepaling derhalve overbodig.

Meer nog, de ontworpen bepaling kan tot verwarring aanleiding geven, in zoverre ze de indruk wekt dat het gegeven dat de dotatie waarin artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 voorziet deel uitmaakt van de algemene financiering van de lokale besturen, afhankelijk is van of kan worden vastgesteld door een dergelijke bepaling, terwijl dat, zoals vermeld, uit de regeling van die dotatie zelf voortvloeit. Zo zou een regeling waarbij de gemeenten verplicht worden een aan hen toegekende dotatie aan een welbepaalde opdracht te besteden, niet beschouwd kunnen worden als een deel van de algemene financiering van de gemeenten, zelfs al zou in die regeling worden bepaald dat dit wel het geval is.

Gelet op wat voorafgaat kan artikel 8 van het voorontwerp beter worden weggelaten.

⁷ GwH 28 oktober 2021, nr. 155/2021, B.12.1 en B.12.3.

Afdeling 4 – Financiering open ruimteArtikel 11

Luidens het ontworpen artikel 25/1 van het programmadecreet van 20 december 2019 wordt de algemene werkingssubsidie waarin artikel 22 van dat decreet voorziet, gebruikt voor de algemene financiering van de gemeenten van het Vlaamse Gewest en is ze volledig vrij van verantwoordings- en rapporteringsverplichtingen.

Om dezelfde redenen als die vermeld omtrent artikel 8 van het voorontwerp, kan die bepaling beter worden weggelaten.

HOOFDSTUK 4 – MOBILITEIT EN OPENBARE WERKENAfdeling 1 – Aanpassing drempelbedrag Verkeersveiligheidsfonds

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 5 – OMGEVINGAfdeling 1 – Aanpassing financiering watersanering

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 6 – ONDERWIJS EN VORMINGAfdeling 1 – Bijstellen toekenning jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Bij deze afdeling zijn, naast de opmerking over de terugwerkende kracht (zie verder bij artikel 23), geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 7 – WERK, ECONOMIE, WETENSCHAP, INNOVATIE, LANDBOUW EN SOCIALE ECONOMIEAfdeling 1 – Overdracht saldo orderekening ‘EEN’ naar fonds van VLAIO

Zoals hiervóór is opgemerkt onder de rubriek “Bevoegdheid van de Raad van State”, is de Raad van State, afdeling Wetgeving, niet bevoegd om advies te geven over het enige artikel van deze afdeling.

Afdeling 2 – Stopzetting Jongerenbonus non-profit vanaf 1 september 2025

Bij deze afdeling zijn, naast de opmerking in verband met de vormvereisten, geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 8 – WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZINAfdeling 1 – Werking en toelagen preventief gezondheidsbeleid: variabel krediet Milieugezondheidszorg

De adviesaanvraag is niet-ontvankelijk wat betreft het enige artikel van deze afdeling.

Afdeling 2 – Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 9 – FINANCIËN EN BEGROTINGAfdeling 1 – Verduidelijking beperkte indexatieArtikel 21

1. Artikel 21 van het voorontwerp beoogt artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 ‘bij de begroting 2025’ te wijzigen. Laatstgenoemde bepaling houdt in beginsel⁸ in zowel voor de werkingsmiddelen binnen de begroting (paragraaf 1) als de werkingsmiddelen binnen de begroting onderwijs (paragraaf 2) die geen loongebonden uitgaven uitmaken en waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer, dat de indexaanpassing in de begrotingsjaren 2025, 2028 en 2029 slechts voor 50 procent wordt verrekend en dat geen indexaanpassing plaatsvindt in de begrotingsjaren 2026 en 2027.

Artikel 21 van het voorontwerp wijzigt enkel artikel 55, § 1, eerste lid, van het programmadecreet van 20 december 2024, en voegt twee zinnen aan die bepaling toe, waardoor, zo wordt in de memorie van toelichting voorgehouden, wordt verduidelijkt enerzijds “dat de niet-verkregen indexaties achteraf niet kunnen worden ingehaald” en anderzijds “dat de genoemde grens van 50 procent uitsluitend geldt voor de stijging van de index ten opzichte van het voorafgaande jaar.”

2. De Afdeling Wetgeving van de Raad van State stelt vast dat enkel artikel 55, § 1, eerste lid, van het programmadecreet van 2024, dat betrekking heeft op de werkingsmiddelen binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, wordt gewijzigd en niet artikel 55, § 2, eerste lid, dat betrekking heeft op de werkingsmiddelen binnen de begroting onderwijs van de

⁸ Sommige tegemoetkomingen worden immers uitgezonderd.

Vlaamse Gemeenschap en dat voorziet in een gelijkaardige beperking van de indexerings. Nochtans werden de middelen bedoeld in respectievelijk de artikelen 55, § 1, en 55, § 2, tot nog toe altijd op dezelfde wijze behandeld. De vraag rijst of de verschillende behandeling van die werkmiddelen⁹ effectief de bedoeling is van de stellers van het ontwerp.

Hierover ondervraagd, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“De Raad van State wijst terecht op een euvel in de bestaande ontwerp-tekst. Wij stellen dan ook voor om de hierna vermelde zinnen evenzeer aan artikel 55, § 2, eerste lid van het programmadecreet bij de begroting 2025 van 20 december 2024 toe te voegen, zodat er consistentie is in de toepassing van de regelingen.

“De voorgaande bepalingen doen geen afbreuk aan de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van indexaanpassingen in voorafgaande jaren. De in voorgaande bepaling bedoelde 50 procent geldt enkel voor de indexstijging ten opzichte van het voorgaande jaar.”

Onder voorbehoud van wat hierna wordt opgemerkt over de terugwerkende kracht (opmerking 4), kan hiermee worden ingestemd. Gelet op de weerslag die een dergelijke wijziging heeft op de begroting zal over deze wijziging evenwel nog het advies van de Inspectie van Financiën moeten worden gevraagd en het begrotingsakkoord nog moeten worden verkregen.

3. De ontworpen bepaling heeft tot gevolg dat de beperkte indexerings die artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 heeft ingevoerd zeer strikt zal worden toegepast. Het past dan ook te verwijzen naar hetgeen de Raad van State reeds eerder heeft opgemerkt over de mogelijke gevolgen op lange termijn van een aanhoudende niet-indexering, gecombineerd met een gedeeltelijke met de helft verlaagde niet-indexering, in het licht van het beschermingsniveau geboden door artikel 23 van de Grondwet.¹⁰

4.1. Uit artikel 23 van het voorontwerp volgt dat de wijziging aan het indexmechanisme met terugwerkende kracht, met ingang van 1 januari 2025 wordt doorgevoerd.

In de memorie van toelichting wordt die terugwerkende kracht als volgt verantwoord:

“Met deze toevoeging wordt de toepassing van de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van de indexaanpassing verduidelijkt, naar aanleiding van enkele adviezen van de Inspectie van Financiën. Het gaat om een verduidelijking van wat oorspronkelijk de bedoeling was en van hoe de huidige bepalingen worden toegepast.”

⁹ Die verschillende behandeling zou overigens ook leiden tot een verschillende behandeling van de bestemmelingen van de werkmiddelen naargelang die middelen al dan niet uit de onderwijsbegroting komen. De bestemmelingen van werkmiddelen uit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap lijken immers onderworpen te zijn aan een striktere beperking van de indexerings dan de bestemmelingen van werkmiddelen uit de onderwijsbegroting.

¹⁰ Adv.RvS 66.660/1/3 van 25 oktober 2019 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het programmadecreet van 20 december 2019 ‘bij de begroting 2020’, *Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 152/1, 115-116 en adv.RvS 77.161/1-3-16 van 4 november 2024 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het programmadecreet van 20 december 2024 ‘bij de begroting 2025’, *Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 121/1, 90.

Gevraagd naar een nadere verantwoording van de terugwerkende kracht, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“De toevoeging van de laatste twee zinnen in artikel 55, §1, eerste lid, heeft als doel de correcte toepassing van de indexering te waarborgen, zonder afbreuk te doen aan de besluitvorming van de voorgaande jaren. Hierdoor sluit de formulering beter aan bij de huidige praktijk (cfr. de aanpassing bij programmadecreet van 20 december 2024 waarbij in het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020 de term ‘werkingsmiddelen’ werd verduidelijkt). Door die verduidelijking wordt de feitelijke toepassing, die reeds in de praktijk wordt gehanteerd, expliciet vastgelegd. Het is van belang te benadrukken dat de toepassing van de 50 procent verrekening uitsluitend betrekking heeft op de indexstijging ten opzichte van het voorgaande jaar. Dat garandeert een consistente toepassing van de indexering.”

4.2. Met de hierboven weergegeven verantwoording voor de terugwerkende kracht van artikel 23 van het ontwerp lijken de stellers van het voorontwerp aan artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 een welbepaalde uitlegging te willen geven, met ingang van de datum van inwerkingtreding van het genoemde artikel 55, ook al is artikel 23 van het ontwerp formeel niet als een interpretatieve decreetsbepaling geredigeerd.¹¹

Luidens artikel 133 van de Grondwet kan alleen het decreet een authentieke uitlegging van decreten geven. Een interpretatieve decreetsbepaling zou overigens slechts aanvaardbaar zijn voor zover aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.¹² Een wetsbepaling is interpretatief wanneer ze aan een bepaling een betekenis geeft die de wetgever bij de aanneming ervan heeft willen geven en die zij redelijkerwijze kon krijgen.¹³ Het is eigen aan een interpretatieve bepaling dat zij gevolg heeft op de datum van de inwerkingtreding van de geïnterpreteerde bepaling;¹⁴ de waarborg van de niet-retroactiviteit van de wetten, waarvan slechts onder bepaalde voorwaarden kan worden afgeweken,¹⁵ kan evenwel niet worden omzeild door een wetsbepaling met terugwerkende kracht als een interpretatieve wetsbepaling voor te stellen.¹⁶ Om die reden is het in voorkomend geval van belang om er zich van te verzekeren dat een ontworpen bepaling effectief een interpretatie of uitlegging uitmaakt van een al bestaande en toegepaste wetsbepaling en dat ermee inhoudelijk geen nieuwe rechtsregels worden toegevoegd aan het bestaande normenarsenaal.

¹¹ Uit de memorie van toelichting valt evenmin de bedoeling af te leiden om een interpretatieve decreetsbepaling aan te nemen, laat staan dat daarvoor een verantwoording zou worden gegeven in het licht van de hiertoe vereiste voorwaarden.

¹² Omzendbrief VR 2019/4 ‘betreffende de Wetgevingstechniek’, aanwijzingen 51, 4°, 150, 4° en 174.

¹³ GwH 21 juni 2006, nr. 102/2006, B.5.2; GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.1; GwH 12 november 2009, nr. 180/2009, B.5; GwH 26 november 2009, nr. 192/2009, B.7; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.4; GwH 12 juli 2012, nr. 90/2012, B.13.2; GwH 7 november 2013, nr. 150/2013, B.4; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.5.

¹⁴ GwH 12 november 2009, nr. 180/2009, B.5; GwH 12 juli 2012, nr. 90/2012, B.13.2; GwH 7 november 2013, nr. 150/2013, B.4; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.5.

¹⁵ Zie bv. GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.8; GwH 31 mei 2012, nr. 68/2012, B.13; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3.

¹⁶ GwH 19 december 2002, nr. 189/2002, B.12.2; GwH 21 juni 2006, nr. 102/2006, B.5.2; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.4; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.5; GwH 1 juni 2017, nr. 68/2017, B.3.

Zo het effectief gaat om een interpretatieve wetsbepaling ligt de verantwoording van het retroactieve effect ervan, dat inhoudt dat de geïnterpreteerde wetsbepaling moet worden geacht steeds de draagwijdte te hebben gehad zoals omschreven in de interpretatieve wet,¹⁷ in het interpretatieve karakter zelf van de betrokken wet.¹⁸ Zo niet dient aan de voorwaarden te zijn voldaan op grond waarvan kan worden afgeweken van het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten.¹⁹ Interpretatieve wetten dienen immers niet te beantwoorden aan de gebruikelijke voorwaarden waaronder kan worden afgeweken van niet-retroactiviteit, onder voorbehoud evenwel van het strafrechtelijk wettigheidsbeginsel en van de eerbied voor de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissingen zoals uitdrukkelijk bepaald in artikel 7 van het Gerechtelijk Wetboek.²⁰

Een interpretatieve wet vindt haar bestaansreden in het opheffen van de rechtsonzekerheid die is ontstaan door het onzekere of het betwiste karakter van een wetsbepaling.²¹ Derhalve is een interpretatieve bepaling alleen aanvaardbaar wanneer de tekst die de wetgever beoogt uit te leggen, onduidelijk is en voor een verschillende interpretatie in bijvoorbeeld de rechtspraak vatbaar.²² De betekenis die de wetgever in de interpretatieve wet aan de betrokken wetsbepaling heeft gegeven, moet eraan door de rechter ook zonder tussenkomst van de wetgever kunnen worden gegeven.²³⁻²⁴

4.3. Het komt de Afdeling Wetgeving van de Raad van State voor dat artikel 23 van het voorontwerp niet als een interpretatieve bepaling kan worden beschouwd. Vooreerst is de bepaling niet als zodanig geconcipieerd en wordt haar uitdrukkelijk terugwerkende kracht toegekend, wat overbodig zou zijn voor een interpretatieve bepaling. Bovendien blijkt uit de bewoordingen van de huidige tekst van artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 nergens dat, enerzijds, de indexaanpassing voor slechts 50 procent uitsluitend zal worden toegepast ten aanzien van het voorafgaande jaar en, anderzijds, “de niet-verkregen indexaties achteraf niet kunnen worden ingehaald”. Die bedoeling blijkt evenmin uit de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet dat heeft geleid tot het programmadecreet van 20 december 2024.²⁵ Er kan dus moeilijk

¹⁷ GwH 19 december 2002, nr. 189/2002, B.12.1; GwH 21 juni 2006, nr. 102/2006, B.5.2; GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.4; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.4; GwH 11 mei 2017, nr. 54/2017, B.6.5.

¹⁸ GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.6; GwH 12 november 2009, nr. 180/2009, B.9; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.5; GwH 1 juni 2017, nr. 68/2017, B.3.

¹⁹ GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.6; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.7; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3.

²⁰ Zie in dat verband bv. P. POPELIER, noot onder GwH 7 december 2005, nr. 177/2005, *RW* 2005-06, 1251 e.v.

²¹ Zie hierover o.m. W. VERRIJDT, “De interpretatieve wet: retroactiviteit en rechtszekerheid”, *TBP* 2007, 259-280.

²² Zie bv. adv.RvS 61.230/1 en 61.231/1 van 2 mei 2017 over een voorstel dat heeft geleid tot de wet van 11 oktober 2018 ‘tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971 voor wat het zondagswerk betreft’ (*Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-584/5).

²³ Cass. 17 januari 2008, F.07.0057.N; Cass. 7 april 2016, F.14.0097.N; Cass. 24 januari 2017, P.16.0893.N.

²⁴ Zie bv. adv.RvS 61.230/1 en 61.231/1 van 2 mei 2017 over een voorstel dat heeft geleid tot de wet van 11 oktober 2018 ‘tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971 voor wat het zondagswerk betreft’ (*Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-584/5); adv.RvS 61.750/3 van 1 augustus 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 17 december 2017 ‘houdende diverse fiscale bepalingen II’ (*Parl.St.* Kamer 2017-18, nr. 54-2764/1).

²⁵ Over de ontworpen bepaling die heeft geleid tot artikel 55 werd in de memorie van toelichting het volgende opgemerkt:

worden volgehouden dat de interpretatie die de stellers van het ontwerp geven aan de huidige tekst van artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 reeds ligt besloten in de tekst van die bepaling. Aldus lijkt artikel 23 van het ontwerp wel degelijk de draagwijdte van artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 te wijzigen door nieuwe voorwaarden toe te voegen aan de beperkte indexering van de werkingsmiddelen.

Nu de ontworpen bepaling zich niet aandient als een interpretatieve decreetsbepaling, maar als een wijzigingsbepaling waaraan retroactieve uitwerking wordt gegeven, dient te worden onderzocht of te dezen voldaan is aan de hierna vermelde voorwaarden (zie opmerking 2 bij artikel 23 van het voorontwerp) waaronder kan worden afgeweken van de waarborg van de niet-retroactiviteit van de wetten.

Uit zowel de memorie van toelichting als de verklaring van de gemachtigde blijkt dat de terugwerkende kracht enkel wordt verantwoord vanuit de zorg om tegemoet te komen aan de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever. Weliswaar kan uit sommige arresten van het Grondwettelijk Hof worden afgeleid dat het tegemoetkomen aan de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever mee in rekening kan worden genomen bij het beoordelen van de doelstelling van algemeen belang die de terugwerkende kracht noodzakelijk maakt.²⁶ Te dezen lijkt de gegeven verantwoording echter, gelet op het feit dat de wetgever in december 2024 zijn bedoeling niet duidelijk tot uiting bracht, op zichzelf genomen onvoldoende om een doelstelling van algemeen belang aan te geven die de terugwerkende kracht kan verantwoorden. De stellers van het ontwerp dienen een meer passende doelstelling van algemeen belang voorhanden te hebben die de terugwerkende kracht van de ontworpen bepaling kan verantwoorden, en doen er goed aan om die doelstelling van algemeen belang in de memorie van toelichting tot uiting te brengen.

HOOFDSTUK 10 – INWERKINGTREDDING

Artikel 23

1. Luidens artikel 23 van het voorontwerp hebben de artikelen 12 tot 15, 20 en 21 van het aan te nemen decreet uitwerking met ingang van 1 januari 2025.

“Deze maatregel kadert binnen een geheel aan begrotingsinspanningen om het vooropgestelde doel van een begrotingsevenwicht in 2027 te bereiken. In het kader van de begrotingsbesprekingen werd beslist om ook inspanningen op eigen overheid te leveren en de werkingsmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest beperkt te indexeren voor de komende legislatuur. De voorliggende bepaling beoogt een generieke bepaling voor de indexatie van de Vlaamse werkingsmiddelen, andere dan loonkosten. Er wordt voor werkingsmiddelen vaak voorzien in een aanpassing overeenkomstig het indexcijfer der consumptieprijzen of de gezondheidsindex. Om ook vanuit de overheid zelf de nodige inspanningen te leveren, wordt de indexering van werkingsmiddelen in begrotingsjaar 2025 gehalveerd. In de begrotingsjaren 2026 en 2027 zal er geen indexering plaatsvinden. Voor de begrotingsjaren 2028 en 2029 gaat het opnieuw om een halvering van de indexering. Door te stellen dat bedragen ‘gekoppeld zijn aan de schommelingen van een prijsindexcijfer’, wil de decreetgever aangeven dat alle bedragen die normaal gesproken worden aangepast op basis van de consumptieprijsindex of de gewone of afgevlakte gezondheidsindex, tijdelijk zullen worden beperkt. Aan de koppeling met de spilindex wordt niet geraakt.” (Parl.St. VI.Parl. 2024-25, nr. 121/1, 24).

²⁶ GwH 15 mei 2008, nr. 80/2008, B.7.; GwH 26 november 2009, nr. 192/2009, B.12.

2. De niet-retroactiviteit van wetten is een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.²⁷ Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.²⁸

3. In de memorie van toelichting wordt de terugwerkende kracht die aan artikel 12 van het voorontwerp wordt verleend, als volgt verantwoord:

“In het begrotingsakkoord bij het ontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellende in het kader van een proefproject werd opgenomen dat het bedrag vanaf hetwelk de ontvangsten uit verkeersboetes worden aangerekend op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHAOD-OW) (i.c. 17.386 keuro) wordt verlaagd met het bedrag overeenstemmend met 5 VTE zoals opnieuw vastgesteld bij begrotingsopmaak 2025 inclusief indexaties, bedrag hetwelk gelijktijdig kan bijgeschreven (...) worden op het loonartikel van het departement MOW.

Deze aanpassing werd bij vergetelheid niet opgenomen In het programmadecreet 2025 hetgeen nu wordt rechtgezet.”

De gemachtigde voegde daar nog het volgende aan toe:

“De terugwerkende kracht van het ontworpen artikel 23 is om begrotingstechnische redenen nodig voor de goede werking van de diensten. Dit is het gevolg van het feit dat gedurende het jaar de vorderingen met betrekking tot verkeersboetes zowel worden geboekt op de algemene ontvangsten van de Vlaamse begroting als op het verkeersveiligheidsfonds, waarbij de drempelwaarde bepalend is. Ter waarborging van een correcte begrotingstechnische en boekhoudkundige verwerking, overeenkomstig het begrotingsakkoord van 14 juli 2023, is het essentieel dat alle vorderingen met betrekking tot verkeersboetes in het jaar 2025 worden onderworpen aan de aangepaste drempelwaarden, zoals beschreven in het genoemde begrotingsakkoord.

Er worden hiermee geen verkregen rechten aangetast.

²⁷ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie o.m.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12; GwH 14 januari 2016, nr. 3/2016, B.22; GwH 3 februari 2016, nr. 16/2016, B.12.1; GwH 28 april 2016, nr. 58/2016, B.9.2; GwH 9 februari 2017, nr. 15/2017, B.9.2; GwH 21 december 2017, nr. 145/2017, B.16.2; GwH 19 juli 2018, nr. 100/2018, B.13; GwH 3 juni 2021, nr. 82/2021, B.6; GwH 23 juni 2022, nr. 85/2022, B.10.2.

²⁸ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 28 mei 2015, nr. 77/2015, B.4.1; GwH 24 maart 2016, nr. 48/2016, B.6; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3.

Er zijn *in casu* geen gerechtelijke procedures hangende.”

In het licht van die uitleg kan de uitwerking met ingang van 1 januari 2025 van artikel 12 van het aan te nemen decreet worden aanvaard.

4. In de memorie van toelichting wordt de retroactiviteit van artikel 15 van het voorontwerp²⁹ als volgt verantwoord:

“Er werd geopteerd om bij de aanvang van 2025 de helft van de middelen ten behoeve van de asielproblematiek, die effectief werden ingezet in 2024, toe te kennen aan de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs.

Deze werkwijze maakt het nu mogelijk om in het kader van de begrotingscontrole 2025 de reële budgetbehoefte 2025 opnieuw in te schatten naar aanleiding van de definitieve uitvoeringcijfers 2024.”

Hierover nader ondervraagd, voegde de gemachtigde hieraan nog het volgende toe:

“Op moment van de begrotingsopmaak voor 2025, in mei 2024, kon nog geen inschatting gemaakt worden van de effectieve inzet van de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis in kalenderjaar 2024 (d.i. het eerste jaar zonder enige vorm van compensatiemaatregelen voor de centra sinds de aanvang van het nieuwe financieringssysteem). Daarom werd beslist om de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis, voorzien in 2024, te continueren in 2025.

De bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis, die de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs mogen inzetten het komende kalenderjaar, worden aan hen gecommuniceerd na goedkeuring van de begroting. Dit is in de tweede helft van december.

Bijvoorbeeld voor kalenderjaar 2024 werd op 22 december 2023, na goedkeuring van de begroting voor begrotingsjaar 2024, gecommuniceerd naar de centra.

In december 202[4] werd door AHOVOKS vastgesteld dat de aanwending van de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis voor de centra voor basiseducatie lager was dan de (in 2024 en 2025) voorziene middelen.

Er werd, in samenspraak met het kabinet, beslist om in december 2024 alvast een deel van de voorziene middelen toe te kennen voor kalenderjaar 2025 zodat de centra al van start konden gaan met het reeds geplande aanbod. Dat deel betrof de helft van de middelen ten behoeve van de asielproblematiek, die effectief door de centra werden aangewend tijdens 2024. Dit maakte het voor de centra mogelijk om (vermoedelijk) in de eerste helft van 2025 (of nog: in het tweede semester van schooljaar 2024-2025) het nodige aanbod te voorzien.

²⁹ Die bepaling strekt ertoe artikel 196*sexies*, § 1, elfde lid, van het decreet van 15 juni 2007 ‘betreffende het volwassenenonderwijs’ te vervangen en beoogt de bijkomende middelen voor de centra voor basiseducatie ten laste van het begrotingsjaar 2025 voor de organisatie van Nederlands Tweede taal (NT2) als gevolg van een verhoogde instroom van vluchtelingen in een inburgeringstraject, met zowat een derde te verminderen.

Omdat, in tegenstelling tot voorgaande jaren, in december 2024, slechts een deel van de voorziene middelen toegekend werden aan de centra, is het mogelijk om de voorziene middelen voor 2025 nog bij te sturen via de begrotingsaanpassing zonder dat de centra daar hinder van ondervinden in hun planning.

Na overleg met het kabinet over het dossier van de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis werd, in kader van goed beheer van de middelen, beslist om de voorziene middelen voor 2025 bij te stellen overeenstemmend met de reële inzet in 2024. Op deze manier kunnen de centra in 2025 hetzelfde aanbod als in 2024 voorzien met de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis (bovenop het aanbod dat ingericht wordt met decretale middelen).

Het blijft voor de centra aangewezen eerst maximaal in te zetten op decretale middelen vooraleer de toegekende middelen asiel in te zetten.

De extra middelen genereren geen financiering voor het volgende schooljaar, de decretale middelen wel.

Voor de centra voor volwassenenonderwijs werden in 2024 32.955,75 aanvullende leraarsuren of 41,19 VTE voorzien voor 28 centra voor volwassenenonderwijs die NT2 aanbieden. In vergelijking met 132,96 VTE voor 13 centra voor basiseducatie. Voor de centra voor volwassenenonderwijs zijn de voorziene middelen dus beperkter. De middelen worden dan ook quasi volledig aangewend door de centra voor volwassenenonderwijs.

Vandaar dienen enkel de voorziene middelen voor de centra voor basiseducatie te worden bijgesteld voor 2025.

Uiteraard wordt de reële inzet van de bijkomende middelen NT2 in kader van de asielcrisis ook voor 2025 opgevolgd en zal ook in de toekomst, indien nodig, worden bijgestuurd.”

5. Voor zover de vermindering van de zogenaamde asielmiddelen effectief de reflectie vormt van de onderbenutting van die middelen tijdens het lopende begrotingsjaar en er in de eerste helft van het lopende begrotingsjaar geen centra voor basiseducatie zijn of waren genoodzaakt om beslissingen te nemen of engagementen aan te gaan waardoor het totale bedrag van de aangewende middelen reeds uitstijgt boven de in de ontworpen bepaling vastgestelde middelen, is die terugwerkende kracht aanvaardbaar.

Slotopmerking

Het voorontwerp moet worden nagezien op de vormelijke consistentie. Zo heeft het weinig zin om aparte afdelingen in te voeren in hoofdstukken die slechts een afdeling hebben, zoals het geval is voor de hoofdstukken 5, 6 en 9.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Pierre LEFRANC

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Ilse ANNÉ

Wouter PAS

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

ADVIES SECTORRAAD MEDIA

Advies over het Voorontwerp van Programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025

I Situering

In haar zitting van 2 mei 2025 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van Programmadecreet principieel goed. Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn, verzocht de SARC om een spoedadvies dienaangaande.

II Advies

De Sectorraad Media verneemt in Hoofdstuk 2 Afdeling 1 de uitbreiding van het begrotingsfonds voor de classificatie van Belgische bioscoopfilms met een classificatiesysteem voor audiovisuele media. Deze nieuwe decreetsbepaling maakt ruimte om, naast de inkomsten en uitgaven betreffende de classificatie van films die voor het eerst vertoond worden in een Belgische bioscoop, ook de inkomsten en uitgaven in verband met het nieuwe classificatiesysteem voor audiovisuele media via dit fonds te kunnen dragen en genereren.

Het begrotingsfonds, zo leest de Mediaraad, maakt het mogelijk om de bijdragen van de andere overheden, alsook mogelijke geldelijke boetes vanuit de classificatie van films, te ontvangen. Deze bijdragen zullen aangewend worden als loon- en werkingsmiddelen voor het systeem voor film én het nieuwe systeem voor audiovisuele media. Deze bijdragen van de andere gemeenschappen worden al in 2025 gestort en kunnen dit jaar nog worden aangewend.

De Sectorraad Media kan zich vinden in de voorgestelde uitbreiding van het begrotingsfonds. Tegelijk vraagt de raad blijvende aandacht voor de (verdere) bekendmaking van het systeem, inclusief de betekenis van de gebruikte pictogrammen, na afloop van de sensibiliseringscampagne voorzien in Hoofdstuk 4 Artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering dd. 19 januari 2024.

Advies: positief

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD

Bezoekersadres

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

De heer Ben Weyts
Vice-minister president en
Vlaams minister van Begroting en
Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend
Erfgoed en Dierenwelzijn
Kreupelenstraat 2
1000 Brussel

Uw bericht van

2 mei 2025

Datum

13 mei 2025

Uw kenmerk

/

Contact e-mail

Katelijne.symens@minaraad.be

Ons kenmerk

01/M6/2025/0192

Contact telefoon

02. 558 01 30

Betreft: niet-advisering bij voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025

Mijnheer de minister,

Op 2 mei 2025 heeft de Minaraad uw adviesvraag over het voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025 in goede orde ontvangen. De Minaraad besliste om deze adviesvraag niet te behandelen en dus hierover geen advies uit te brengen.

Met vriendelijke groeten,

Jan Verheeke
Secretaris.

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

PROGRAMMADECREET BA2025

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2025
Adviesvrager	Ben Weyts - Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn
Ontvangst adviesvraag	2 mei 2025
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	13 mei 2025
Contactpersoon	Stijn Wouters swouters@serv.be Wim Knaepen wknaepen@serv.be

De heer Ben WEYTS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Kreupelenstraat 2

B-1000 Brussel

Advies Programmadecreet BA 2025

Mijnheer de viceminister-president

U heeft de SERV om spoedadvies gevraagd over het voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsopmaak 2025.

Hierna formuleert de SERV zijn bemerkingen bij de onderdelen van het voorontwerp van programmadecreet met sociaal-economisch belang. De SERV beperkt zijn advies tot onderstaande twee artikelen, vanuit de vaststelling dat andere artikelen louter materiële rechtszettingen betreffen en/of voor de sociale partners geen bemerkingen behoeven.

Voor wat betreft de stopzetting jongerenbonus non-profit vanaf 1 september 2025 in hoofdstuk 7, afdeling 2. lijkt de stopzetting van de jongerenbonus non-profit een voor de hand liggende ingreep in een besparingscontext, maar dit heeft wel belangrijke repercussies: het impacteert alle social profitsectoren en de instroom in de duale trajecten die opleiden naar knelpuntberoepen (zoals zorgkundige en kinderbegeleider), alsook de begeleiding in de aanloopfase. Het waren net deze duale opleidingen die de afgelopen jaren het duaal leren in Vlaanderen voor een substantieel deel schraagden. Het afschaffen van deze maatregel is veeleer een rem op het duaal leren, wat haaks staat op het engagement van de Vlaamse Regering om het duaal leren te versterken.

Wanneer de jongerenbonus stopt op 31 augustus 2025 is het belangrijk dat er bij het afsluiten van het project rekening wordt gehouden met de afrekening (najaar 2025). Bij de afrekening wordt het verschil berekend tussen de reële loonkost en de gestorte voorschotten. Het is dus van belang om de nodige budgetten te voorzien om de genomen engagementen van de werkgevers te valoriseren.

Voor wat betreft de wijziging van het Groeipakketdecreet in hoofdstuk 8, afdeling 2 gaat de SERV akkoord met de correctie van de materiële fout zoals die wordt voorgesteld in artikel 20 in het voorliggende programmadecreet.

De SERV merkt in navolging van zijn eerder advies bij het voorontwerp van programmadecreet BO2025¹ opnieuw op dat de niet-indexering van de werkmiddelen zeer breed gaat en zich laat voelen bij veel instanties, ook buiten de overheid in strikte zin (o.a. o.a. zorg en welzijn, socioculturele sector, onderwijs ...).

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Stijn Gryp
voorzitter

¹ SERV (2024). [Advies programmadecreet BO 2025](#).

ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD
VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

OVER HET VOORONTWERP VAN PROGRAMMA- DECREET VAN DE BEGROTINGSAANPASING 2025

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025
Adviesvrager	Ben Weyts - Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn
Ontvangst adviesvraag	2 mei 2025
Decretale opdracht	adviesfunctie
Goedkeuring	Intersectorale kamer op 13 mei 2025 Bij meerderheid: 12 leden voor, 1 lid tegen en geen onthoudingen
Contactpersoon	Gunter Naets gnaets@serv.be

Inhoud

Advies	72
1 Inleiding	72
2 Fonds in het kader van Milieugezondheidszorg	72
3 Wijziging van het Groeipakketdecreet	72
4 Stopzetting jongerenbonus non-profit	73
5 Niet-indexering werkingsmiddelen	73

Advies

1 Inleiding

Omwille van de zeer korte adviestermin beperkt de raad zich in dit advies tot die artikelen die een directe impact hebben op (delen van) het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Ook gaat dit advies niet in op die begrotingsmaatregelen m.b.t. WVG die niet in het voorontwerp van programmadecreet zijn opgenomen. Sowieso betreurt de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna: de raad) dat de adviestermin bij dit voorontwerp van programmadecreet beperkt wordt tot minder dan 10 werkdagen.

2 Fonds in het kader van Milieugezondheidszorg

De raad is tevreden dat er in het kader van het gezondheidspreventiebeleid de financieringsmogelijkheden van het fonds worden uitgebreid met onder andere het 'vervuiler betaalt'-principe.

De ervaringen met fondsen die gebaseerd zijn op het principe 'de vervuiler betaalt' zijn positief. De structurele implementatie van dit principe in artikel 19 van het voorliggende voorontwerp van programmadecreet is voor de raad dan ook een meerwaarde.

Een belangrijk aandachtspunt is dat het fonds een aanvullende rol moet vervullen en niet de basiswerking rond milieugezondheid mag vervangen. De aangehaalde voorbeelden in de memorie van toelichting illustreren al goede praktijken waarvoor een dergelijk fonds kan worden ingezet.

3 Wijziging van het Groeipakketdecreet

De raad is tevreden dat artikel 20 in het voorliggende voorontwerp van programmadecreet voorziet in de correctie van een materiële fout zodat de voorziene indexering van het Groeipakket volledig kan uitgevoerd worden.

In het programmadecreet bij de begrotingsopmaak 2025 werd opgenomen dat het Groeipakket opnieuw gekoppeld wordt aan de gezondheidsindex, waarbij de bedragen jaarlijks in september minimaal met 2 procent worden geïndexeerd.

Daarnaast werden er in dat programmadecreet wijzigingen doorgevoerd aan het vijfde lid van artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018, specifiek met betrekking tot het bedrag voor het derde jongste kind en oudere kinderen. Bij deze wijziging is echter een zinsnede vergeten, waardoor de wijzigingen juridisch-technisch niet uitvoerbaar zijn.

De raad adviseert dan ook gunstig om deze louter juridisch-technische correctie van het programmadecreet van 20 december 2024 door te voeren.

4 Stopzetting jongerenbonus non-profit

De afschaffing van de jongerenbonus non-profit vanaf 1 september 2025 heeft een negatieve impact op de social profit en op knelpuntberoepen.

De jongerenbonus heeft in de voorbije jaren bijgedragen aan de groei van deeltijds leren en werken in de social profit, vooral voor opleidingen die leiden tot knelpuntberoepen zoals zorgkundige en kinderbegeleider. Deze opleidingen maakten de afgelopen jaren een substantieel deel uit van duaal leren in Vlaanderen. Zo werden er in het schooljaar 2023 met de jongerenbonus 131 trajecten ondersteund, voornamelijk in het kader van duaal leren.

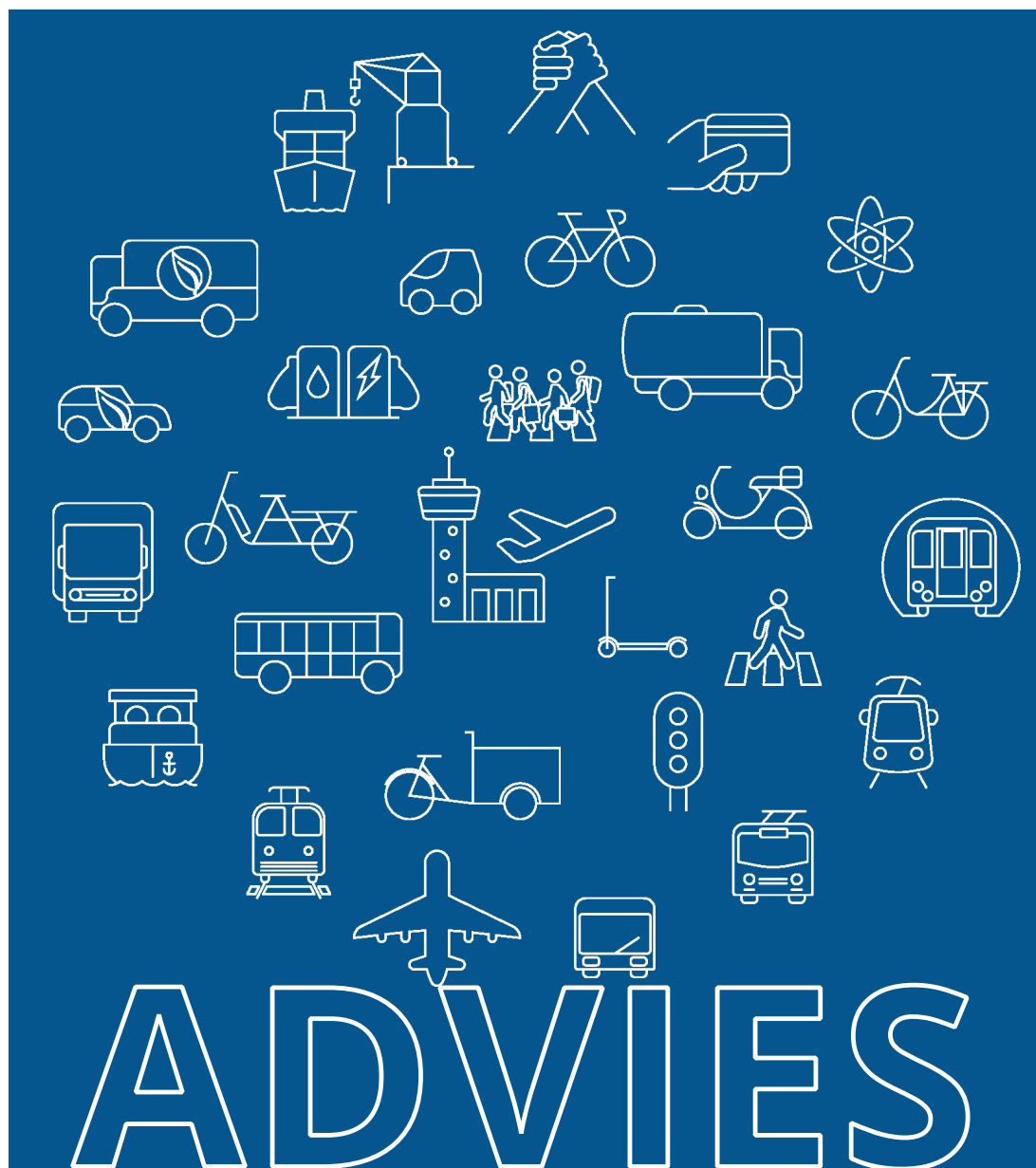
Het stopzetten van deze ondersteuning zal de instroom in de duale leervorm en de begeleiding in de aanloopfase belemmeren, vooral voor opleidingen naar knelpuntberoepen.

Tot slot vraagt de raad om, wanneer het project op 31 augustus 2025 wordt afgesloten ook rekening te houden met de afrekening in het najaar van 2025 en de nodige budgetten te voorzien om de genomen engagementen van de werkgevers te valoriseren.

5 Niet-indexering werkingsmiddelen

De raad betreurt opnieuw dat de Vlaamse regering ook nu de niet-indexering van de niet-loongebonden subsidies in de Vlaamse welzijns- en gezondheidssectoren niet stopzet. De situatie is voor veel initiatiefnemers onhoudbaar en brengt de dienstverlening van deze fundamentele sectoren sterk in het gedrang.

ADVIES VAN DE MOBILITEITSRAAD VAN VLAANDEREN

VOORONTWERP PROGRAMMADECREET BA 2025

Advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.mobiliteitsraad.be – T +32 2 209 01 11 – E info@mobiliteitsraad.be

Adviesvraag	Voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025	
Adviesvrager	Ben Weyts - Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn	
Ontvangst adviesvraag	2 mei 2025	
Goedkeuring raad	14 mei 2025	
Contactpersoon	Tim Buyse	tbuyse@serv.be

De heer Ben WEYTS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Kreupelenstraat 2

B-1000 Brussel

Advies voorontwerp programmadecreet BA 2025

Mijnheer de minister

Op 2 mei vroeg u de MORA om spoedadvies over het programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025.

Artikel 12 van het voorontwerp behandelt een verlaging van het bedrag vanaf hetwelk de ontvangsten uit verkeersboetes worden aangerekend op de algemene ontvangsten, waardoor het budget van het Verkeersveiligheidsfonds kleiner wordt en er minder middelen beschikbaar zijn voor organisaties en projecten die de verkeersveiligheid in Vlaanderen vooruithelpen.

De verlaging van dit drempelbedrag stemt overeen met de kost van 5 VTE voor de uitvoering van het proefproject 'herkeuringen bij erkende herstellende' uit de vorige legislatuur. Aangezien men vergeten is deze aanpassing door te voeren bij het programmadecreet begrotingsopmaak 2025, beoogt de Vlaamse Regering de wijziging hierboven door te voeren bij de begrotingsaanpassing 2025. De bepaling zou bovendien retroactief in werking treden vanaf 1 januari 2025.

De raad aanvaardt dat de Vlaamse Regering gemaakte afspraken die vastgelegd zijn in goedgekeurde regelgeving retroactief uitvoert. De MORA wijst er evenwel op dat de verlaging van het drempelbedrag niet feitelijk onderbouwd is doordat het proefproject 'on hold' werd gezet door minister De Ridder. De aanwerving van 5 VTE's zal waarschijnlijk niet gebeuren, en het Verkeersveiligheidsfonds zal in dat geval geen bijkomende inkomsten ontvangen zoals in het proefproject werd voorzien.

De MORA vraagt de Vlaamse Regering om de financiering en aanwending van het Verkeersveiligheidsfonds op te nemen in de herziening van de autokeuring en de actualisering van het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen. Deze belangrijke mobiliteits- en verkeersveiligheidsdossiers moeten bijdragen aan de overkoepelende doelstelling, het realiseren van 'Vision Zero', waarbij de stabiele financiering van het Verkeersveiligheidsfonds een belangrijke rol speelt.

Hoogachtend

Tim Buyse
algemeen secretaris

Sas van Rouveroi
voorzitter

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

Aan de heer Ben Weyts
Viceminister-president van de Vlaams Regering en Vlaams
minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,
Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Kabinet Koolstraat – 2de verdieping
Koolstraat 35
1000 Brussel

uw kenmerk

-

ons kenmerk

L1-2025/03

bijlagen

-

vragen naar / e-mail

julie.alboort@vlaanderen.be

telefoonnummer

-

Datum

14 mei 2025

Betreft: Adviesvraag voorontwerp programmadecreet begrotingsaanpassing 2025

Mijnheer de minister,

SARO ontving op 2 mei 2025 uw vraag voor spoedadvies over het voorontwerp van programmadecreet begrotingsaanpassing 2025.

SARO stelt vast dat het voorontwerp van decreet geen bepalingen inzake ruimtelijke ordening of onroerend erfgoed bevat die een strategisch advies noodzakelijk maken. SARO wenst aldus geen strategische bemerkingen te formuleren bij het voorliggend voorontwerp van decreet.

Met vriendelijke groeten,

Filiep Loosveldt
voorzitter SARO

PROTOCOL NR. 146
HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN
DIE GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN
VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITÉ VOOR HET
HOGER ONDERWIJS EN HET UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS
GENT OP 6 MEI 2025

VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR HET HOGER ONDERWIJS EN HET UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS GENT

Brussel, 09/05/2025

PROTOCOL NR. 146 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR HET HOGER ONDERWIJS EN HET UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS GENT OP 6 MEI 2025

over

het **Voorontwerp van decreet bij de aanpassing van de begroting 2025**

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. mevr. Zuhail DEMIR, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk, voorzitter
2. dhr. Matthias DIEPENDAELE, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management – lid;
3. dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn – lid;
4. mevr. Melissa DEPRAETERE, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd – lid,
5. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij, lid

de afvaardiging van de besturen, te weten:

Mevr. Karen VANDEVELDE, personeelsdirecteur UA Antwerpen
Dhr. Alain VOSSAERT, algemeen secretaris Hogeschool VIVES

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten (de Christelijke Onderwijscentrale COC en ACV-openbare diensten), vertegenwoordigd door:

Dhr. Joeri MEYNEN, nationaal secretaris COC
Mevr. Ilse REMY, coördinator ACV-openbare diensten

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

Dhr. Wauter LEENKNECHT, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet bij de aanpassing van de begroting 2025**

.

De Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Dhr. Marc BORREMANS, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs
Dhr. Lorenzo EECLOO, afgevaardigde ACOD-overheidsdiensten

gaat niet akkoord met het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet bij de aanpassing van de begroting 2025**.

ACOD geeft een protocol van niet akkoord over de bepalingen met betrekking tot het hoger onderwijs in het voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025.

Dit protocol is in lijn met het protocol van niet akkoord dat door ACOD werd gegeven bij het *voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsopmaak 2025*. De enige onderhandelde bepaling met betrekking tot het hoger onderwijs in voorliggend *voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025* betreft immers een tekstuele verduidelijking van dezelfde inperking van de indexering van de werkingsmiddelen van de hogescholen en universiteiten.

Aansluitend stelde ACOD de vraag aan de overheid om de federale wijzigingen, waarbij de indexering van de lonen van het overheidspersoneel met een maand wordt uitgesteld (i.e. van de 2e maand na overschrijding van de index naar de 3e maand na overschrijding van de index), niet te volgen en voor de personeelsleden onder Vlaamse bevoegdheid (onder wie het personeel in het hoger onderwijs) de bestaande modaliteiten van indexering van de lonen te behouden. ACOD neemt akte van het antwoord dat de Vlaamse overheid heeft beslist dat deze federale wijzigingen toch zullen worden gevolgd, en betreurt dat deze beslissing werd genomen zonder enig voorafgaand overleg met de vakorganisaties. ACOD is verder ook verbaasd dat de Vlaamse overheid in deze blijkbaar haar personeelsbeleid laat bepalen door de federale overheid.

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

VOORZITTER,

Getekend door: Vandevelde Karen
Getekend op: 2025-05-12 10:13:43 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Karen Vandevelde Vlaamse
overheid

Getekend door: Vossaert Alain Ghislain G
Getekend op: 2025-05-13 15:33:30 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Vossaert Alain Vlaamse
overheid

Getekend door: Zuhail Demir (Signature)
Getekend op: 2025-05-12 12:36:06 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Demir Zuhail Vlaamse
overheid

Zuhail DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en
Werk

LEDEN,

Getekend door: Matthias Diependaele (Si)
Getekend op: 2025-05-10 08:54:52 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Diependaele Matthias Vlaamse
overheid

Matthias DIEPENDAELE
minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en
Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD):

Getekend door:Hilde Crevits (Signature)
Getekend op:2025-05-12 11:06:39 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Crevits Hilde Vlaamse
overheid

HILDE CREVITS

Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Binnenland,
Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven,
Integratie en Inburgering, Bestuurszaken,
Sociale Economie en Zeevisserij

Getekend door:Borremans Marc Karel W
Getekend op:2025-05-09 16:06:47 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Borremans Marc Vlaamse
overheid

Getekend door:Lorenzo Eecloo (Signatur
Getekend op:2025-05-14 09:44:47 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Eecloo Lorenzo Vlaamse
overheid

Voor de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten

Getekend door:Melissa Depraetere (Sign
Getekend op:2025-05-12 10:17:23 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Depraetere Melissa Vlaamse
overheid

MELISSA DEPRAETERE

Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Wonen,
Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

Voor het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt - Onderwijs (VSOA - onderwijs):

Getekend door:Ben Weyts (Signature)
Getekend op:2025-05-09 16:40:39 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Weyts Ben Vlaamse
overheid

BEN WEYTS

Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Begroting en
Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed
en Dierenwelzijn

Getekend door:Wauter Leenknecht (Sign
Getekend op:2025-05-12 14:20:07 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Leenknecht Wauter Vlaamse
overheid

PROTOCOL NR. 149
HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN
DIE GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN
VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITÉ
VOOR DE BASIS-EDUCATIE OP 6 MEI 2025

VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR DE BASESEDUCATIE

Brussel, 09/05/2025

**PROTOCOL NR. 149 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE
GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE
VOOR DE BASESEDUCATIE OP 6 MEI 2025**

over

het **Voorontwerp van programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2025**

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. mevr. Zuhail DEMIR, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk – voorzitter
2. dhr. Matthias DIEPENDAELE, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management – lid
3. dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn – lid;
4. mevr. Melissa DEPRAETERE, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd – lid,
5. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij, lid

en de afvaardiging van de drie representatieve vakorganisaties, te weten:**- de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD)**, vertegenwoordigd door:

dhr. Marc BORREMANS, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- de Christelijke Onderwijscentrale (COC), vertegenwoordigd door:

mevr. Els VAN HEES, nationaal secretaris COC

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt - Onderwijs (VSOA - onderwijs), vertegenwoordigd door:

dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2025.**

ACOD Onderwijs geeft een protocol van akkoord bij het Voorontwerp van Programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025 voor wat het onderwijs in de Basiseducatie betreft. De bijhorende toelichting bij artikel 15 benadrukt het belang van het toekennen van voldoende middelen aan het onderwijs voor asielzoekers. Er is een duidelijke groei in de toekenning van de middelen in de laatste 10 jaar maar voor 2025 kunnen we spreken van een stabilisatie.

Daarom vraagt ACOD Onderwijs om structurele middelen toe te kennen in plaats van de huidige projectmatige werkwijze zodat er een duurzame oplossing komt voor de tewerkstelling en voor de toenemende werkdruk van de personeelsleden. Daarenboven zullen de 90 VTE (42 VTE minder dan voorzien) niet volstaan als de centra voor Basiseducatie de verplichting dienen te vervullen om op te leiden tot B1. Voldoende structurele middelen zijn essentieel om de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning voor asielzoekers te waarborgen.

COC geeft een protocol van akkoord bij het voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025.

Wat betreft de toekenning en het bijstellen van de jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek willen we graag benadrukken dat een structurele inbedding van deze middelen er beter kan toe bijdragen om een kwaliteitsvol personeelsbeleid te voeren. Deze asielproblematiek is niet meer tijdelijk van aard en zal in de nabije toekomst nog niet snel verdwijnen. Centra zouden beter in staat zijn om kwaliteitsvolle trajecten voor een langere termijn te kunnen uitwerken.

Met betrekking tot het Voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsopmaak 2025, **geeft VSOA Onderwijs een protocol van akkoord** doch wenst hierbij volgende bijkomende volgende opmerkingen te maken:

VSOA Onderwijs steunt de vraag van Ligo, centra voor basiseducatie naar een structurele verankering van de asielmiddelen. VSOA onderwijs is ook van mening dat de centra tijdig een zicht moeten hebben op de toegekende middelen zodat ze een degelijk personeelsbeleid kunnen voeren.

De bovenvermelde afvaardiging van de overheid en de afvaardiging van de besturen, vertegenwoordigd door:

mevr. Joke DRIJKONINGEN, directeur Ligo, centra voor basiseducatie

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2025.**

Voor het Voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025 verleent de afvaardiging van de besturen van **Ligo, Centra voor Basiseducatie een protocol voor gedeeltelijk akkoord.**

Bij de opmaak van de begroting 2025 werden de asielmiddelen NT2 opnieuw ingeschreven. We blijven hiervoor onze appreciatie en dank uitdrukken. Deze middelen zijn van groot belang om de NT2-vraag op te vangen. Voor basiseducatie ging dit om 132,96 VTE, zoals de voorgaande jaren. Dit werd door de Vlaamse Regering bekrachtigd op 20 december 2024.

We kunnen niet akkoord gaan met de manier waarop de besparing op deze middelen is doorgevoerd, met name een plotse beslissing eind december om slechts 45 VTE toe te kennen in januari 2025 om dan verder te bekijken wat nodig is. De asielmiddelen moeten sowieso al op korte termijn ingepland worden (tussen eind december en begin januari), net zoals de opmaak van contracten voor personeel. Dat geeft onzekerheid bij het personeel, administratieve druk en draagt niet bij tot standvastig centrumbeleid. Dat er nu tussen de bekrachtiging van de Vlaamse Regering en het begin van het nieuwe kalenderjaar nog wijzigingen doorgevoerd werden, is niet aanvaardbaar. We vragen dan ook om dergelijke manier van werken in de toekomst te vermijden.

We beseffen dat de asielmiddelen een apart deel vormen in de begroting. Maar we blijven de overheid vragen om de mogelijkheid tot inkanteling van deze middelen te bekijken. Deze asielmiddelen worden sinds 2018 elk jaar opnieuw voorzien en grotendeels ingezet. Dit zijn geen crisismiddelen meer, maar een structureel deel van het NT2-aanbod bij Ligo.

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

VOORZITTER,

Getekend door: Jo Drikkoningen (Signatur)
Getekend op: 2025-05-13 14:22:40 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Drikkoningen Jo Vlaamse
overheid

Getekend door: Zuhail Demir (Signature)
Getekend op: 2025-05-12 12:36:32 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Demir Zuhail Vlaamse
overheid

Zuhail DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en
Werk
Voorzitter VOC BE

LEDEN,

Getekend door: Matthias Diependaele (Si)
Getekend op: 2025-05-10 08:54:59 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Diependaele Matthias Vlaamse
overheid

Matthias DIEPENDAELE
minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en
Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der Openbare
Diensten (ACOD):

Getekend door: Borremans Marc Karel W
Getekend op: 2025-05-09 16:08:29 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Borremans Marc Vlaamse
overheid

Getekend door: Hilde Crevits (Signature)
Getekend op: 2025-05-12 11:06:14 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Crevits Hilde Vlaamse
overheid

Hilde CREVITS

Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Binnenland,
Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven,
Integratie en Inburgering, Bestuurszaken,
Sociale Economie en Zeevisserij

Voor de Christelijke Onderwijscentrale (COC):

Getekend door: Els Van Hees (Signature)
Getekend op: 2025-05-11 10:35:35 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Van Hees Els Vlaamse
overheid

Getekend door: Melissa Depraetere (Sign)
Getekend op: 2025-05-12 11:05:13 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Depraetere Melissa Vlaamse
overheid

Melissa DEPRAETERE

Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Wonen,
Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

Voor het Vrij Syndicaat voor het Openbaar
Ambt - Onderwijs (VSOA - onderwijs):

Getekend door: Pascal Claessens (Signat
Getekend op: 2025-05-13 09:16:35 +02:0
Reden: I approve this document

Pascal Claessens

Getekend door: Ben Weyts (Signature)
Getekend op: 2025-05-09 16:40:07 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Weyts Ben Vlaamse
overheid

Ben WEYTS

Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Begroting en
Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed
en Dierenwelzijn

PROTOCOL NR. 272
HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN
DIE GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:
– SECTORCOMITÉ X – ONDERWIJS (VLAAMSE GEMEENSCHAP)
– COMITÉ VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE
OVERHEIDSDIENSTEN – AFDELING 2 -
ONDERAFDELING "VLAAMSE GEMEENSCHAP"
– OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITÉ
VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 09/05/2025

PROTOCOL NR. 272 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE
GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";**
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 6 MEI 2025

over

het **Voorontwerp van programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2025**

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Matthias DIEPENDAELE, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management, voorzitter SectX-C2
2. mevr. Zuhail DEMIR, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk, voorzitter OOC
3. dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn – lid;
4. mevr. Melissa DEPRAETERE, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd – lid,
5. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij, lid

de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:**- het Katholiek Onderwijs Vlaanderen**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Stefaan SAMAEY, directeur dienst personeel

- het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Geert SPIESSENS, afdelingshoofd beleid en belangenbehartiging

- het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

- het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Koen BOUVE, pedagogisch begeleider

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:**- de Algemene Centrale der Openbare Diensten**, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs
Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Mevr. Els VAN HEES, nationaal secretaris COC
Mevr. Hilde LAVRYSEN, adjunct-algemeen secretaris COV

- **het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2025**

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van akkoord bij het voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen formuleert de volgende bedenking bij artikel 15 over de extra-middelen ten behoeve van de asielproblematiek:

Katholiek Onderwijs Vlaanderen uit zijn tevredenheid over de toekenning van deze asielmiddelen maar vraagt met aandrang om deze middelen te indexeren en op recurrente wijze op te nemen in de financiering. Door het huidige mechanisme leveren deze middelen geen financieringspunten op in het kader van de financiering van het vwo.

Het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap geeft een protocol van akkoord bij dit voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025.

We hernemen echter onze bemerking uit ons protocol bij het voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsopmaak 2025 met betrekking tot de aanvullende lesuren, punten en werkingsmiddelen in het kader van de asielproblematiek. We vragen expliciet – en dus niet voor het eerst – om een structurele verankering. Niet in het minst omdat het nu – door het tijdelijke karakter – onvoldoende zekerheid biedt voor de betrokken personeelsleden.

OVSG geeft een protocol van akkoord bij het voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025

Voor de tekst van het programmadecreet in de versie zoals die werd voorgelegd op het onderhandelingscomité van 6 mei 2025 geeft OVSG een protocol van akkoord, maar zonder kennis van de investeringen en besparingen conform de meerjarenbegroting van de Vlaamse Regering kan OVSG onmogelijk een akkoord geven op eventuele toekomstige aanvullende amendementen.

OVSG wenst tevens aan te stippen dat de toekenning van de rest aan asielmiddelen, in voorgaande jaren steeds georganiseerd in samenspraak met een werkgroep samengesteld uit overheid en vertegenwoordigers van alle onderwijsverstrekkers dit jaar zonder de inbreng van die werkgroep werd verdeeld. Nochtans gaat het hier niet om bijkomende middelen, maar enkel over de modaliteiten van verschuiving tussen centra onderling. OVSG vraagt om terug aan te knopen bij een herverdeling in overleg met alle partners van de werkgroep.

ACOD Onderwijs geeft een protocol van akkoord bij het Voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025 voor wat het onderwijs in de CVO betreft. De bijhorende toelichting bij artikel 15 benadrukt het belang van het toekennen van voldoende middelen aan het onderwijs voor asielzoekers. Er is een duidelijke groei in de toekenning van de middelen in de laatste 10 jaar, maar voor 2025 kunnen we bijna spreken van een lichte stabilisatie.

ACOD Onderwijs is bezorgd omdat in de laatste 10 jaar de leerkrachtratio (verhouding leraarsuren en punten versus het aantal asielzoekers dat onderwijs volgt) steevast daalt. De daling betekent dat er minder leerkrachten beschikbaar zijn per asielzoeker wat de werkdruk doet toenemen en mogelijk een afname in de kwaliteit van maatwerk en ondersteuning voor de asielzoeker betekent.

Daarom vraagt ACOD Onderwijs om structurele middelen toe te kennen in plaats van de huidige werkwijze, zodat er een duurzame oplossing komt voor de dalende leerkrachtratio en de toenemende werkdruk. Structurele middelen zijn essentieel om de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning voor asielzoekers te waarborgen.

COC en COV geven een protocol van akkoord bij het voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025.

Wat betreft de toekenning en het bijstellen van de jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek willen we graag benadrukken dat een structurele inbedding van deze middelen er beter kan toe bijdragen om een kwaliteitsvol personeelsbeleid te voeren. Deze asielproblematiek is niet meer tijdelijk van aard en zal in de nabije toekomst nog niet snel verdwijnen. Centra zouden beter in staat zijn om kwaliteitsvolle trajecten voor een langere termijn uit te kunnen werken.

Met betrekking tot het Voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsopmaak 2025, **geeft VSOA Onderwijs een protocol van akkoord** doch wenst hierbij volgende bijkomende volgende opmerkingen te maken:

VSOA Onderwijs steunt de vraag naar een structurele verankering van de asielmiddelen.

Het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP), vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul BUYCK, coördinator OKO

diende geen protocol in.

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTERS,

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Getekend door: Smits Christiaan Jan J
Getekend op: 2025-05-10 08:51:25 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Smits Christiaan Vlaamse
overheid

Getekend door: Stefaan Samaey (Signatu
Getekend op: 2025-05-09 16:40:31 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Samaey Stefaan Vlaamse
overheid

Getekend door: Matthias Diependaele (Si
Getekend op: 2025-05-10 08:54:41 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Diependaele Matthias Vlaamse
overheid

Matthias DIEPENDAELE
minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en
Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

Getekend door: Spiessens Geert
Getekend op: 2025-05-11 11:59:02 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Spiessens Geert

Getekend door: Zuhail Demir (Signature)
Getekend op: 2025-05-12 12:36:20 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Demir Zuhail Vlaamse
overheid

Zuhail DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en
Werk,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Getekend door: Bruno Sagaert (Signature)
Getekend op: 2025-05-09 16:05:10 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Sagaert Bruno Vlaamse
overheid

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

Getekend door: BOUVE KOEN TONY R
Getekend op: 2025-05-13 14:49:24 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

Bouve Koen Vlaamse
overheid

LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Getekend door:Melissa Depraetere (Sign
Getekend op:2025-05-12 10:56:06 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Depraetere Melissa Vlaamse
overheid

Melissa DEPRAETERE
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Wonen,
Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

Getekend door:Libert Nancy Georgine A
Getekend op:2025-05-09 16:21:48 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Libert Nancy Vlaamse
overheid

Getekend door:Jean-Luc Barbery (Signat
Getekend op:2025-05-15 11:17:18 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Barbery Jean-Luc Vlaamse
overheid

Getekend door:Hilde Crevits (Signature)
Getekend op:2025-05-12 11:06:30 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Crevits Hilde Vlaamse
overheid

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Binnenland,
Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven,
Integratie en Inburgering, Bestuurszaken,
Sociale Economie en Zeevisserij

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Getekend door:Els Van Hees (Signature)
Getekend op:2025-05-11 10:37:04 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Van Hees Els Vlaamse
overheid

Getekend door:Lavrysen Hilde Teresia M
Getekend op:2025-05-14 10:52:59 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Lavrysen Hilde Vlaamse
overheid

Getekend door:Ben Weyts (Signature)
Getekend op:2025-05-09 16:37:17 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Weyts Ben Vlaamse
overheid

Ben WEYTS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Begroting en
Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed
en Dierenwelzijn

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

Getekend door:Pascal Claessens (Signat
Getekend op:2025-05-13 09:15:44 +02:0
Reden:I approve this document

Pascal Claessens

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Dit decreet wordt voorgesteld door alle leden van de Vlaamse Regering;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1. Financiering lokale besturen: Gemeentefonds

Art. 2. Aan artikel 12 van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. Als gemeenten worden samengevoegd, ontvangt het nieuwe OCMW automatisch voor het jaar van de samenvoeging een deel van het definitieve aandeel van de nieuwe gemeente dat overeenkomt met het procentuele aandeel van de gezamenlijke laatste definitieve aandelen van de oude OCMW's in de gezamenlijke laatste definitieve aandelen van de oude gemeenten.”.

Art. 3. Aan artikel 13 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2009 en 23 december 2021, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als gemeenten worden samengevoegd, bestaat in het eerste jaar van de samenvoeging elk voorschot aan de nieuwe gemeente en elk voorschot aan het nieuwe OCMW uit de som van de voorschotten aan respectievelijk de oude gemeenten en de oude OCMW's, die volgens het eerste lid zijn berekend.”.

Afdeling 2. Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Art. 4. In artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020, gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het tweede lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De dotatie houdt ook geen rekening met de verhoging die de besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage doordat een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel ontbreekt.”;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Voor de wettelijke basisbijdrage wordt uitgegaan van een percentage van 43% en voor de responsabiliseringscoëfficiënt wordt uitgegaan van een percentage van 75%. Met die percentages wordt alleen rekening gehouden als ze een daling van de responsabiliseringsbijdrage tot gevolg hebben.”.

Art. 5. In artikel 28 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “volledig betaald op de eerste werkdag van de maand december van elk jaar” vervangen door de zinsnede “jaarlijks uiterlijk op 23 december volledig betaald”;
- 2° in het tweede lid worden de woorden “betaald op de eerste werkdag van de maand december” vervangen door de zinsnede “uiterlijk betaald op 23 december”.

Art. 6. Aan hoofdstuk 7, afdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2020, wordt een artikel 28/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 28/1. De dotatie, vermeld in artikel 26, wordt gebruikt voor de algemene financiering van de besturen, vermeld in artikel 26, en is volledig vrij van verantwoordings- en rapporteringsverplichtingen.”.

Afdeling 3. Financiering open ruimte

Art. 7. In artikel 22 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid wordt de zin “Vanaf 2025 wordt enkel nog de jaarlijkse groei-voet van 3,5 % toegepast.” opgeheven;
- 2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In 2025 bedraagt de werkingssubsidie 100% van het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds van het voorgaande jaar, exclusief het aandeel van de steden, vermeld in artikel 6, §1, 1°, a), b), c) en d), van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, aangevuld met een groeivoet van 3,5%.”.

Art. 8. Artikel 23/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt opgeheven.

Art. 9. Aan hoofdstuk 7, afdeling 1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een artikel 25/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 25/1. De algemene werkingssubsidie wordt gebruikt voor de algemene financiering van de gemeenten van het Vlaamse Gewest en is volledig vrij van verantwoordings- en rapporteringsverplichtingen.”.

Hoofdstuk 3. Mobiliteit en Openbare Werken

Art. 10. In artikel 42, §3, 2°, van het decreet van 3 juli 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015, vervangen bij het decreet van 22 december 2017 en gewijzigd bij het decreet van 22 december 2023, wordt het bedrag “17.386.000” vervangen door het bedrag “17.051.300”.

Hoofdstuk 4. Omgeving

Art. 11. In artikel 4.3.2.3, 2°, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, wordt de zinsnede “is begrensd op 1,4” vervangen door de zinsnede “is maximaal 1,15”.

Art. 12. In artikel 79 van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025, wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 artikel 28, dat van toepassing is vanaf het heffingsjaar 2026;”.

Hoofdstuk 5. Onderwijs en Vorming

Art. 13. In artikel 196sexies, §1, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt het elfde lid vervangen door wat volgt:

“Ten laste van het begrotingsjaar 2025 worden 32.955,75 aanvullende leraars-uren, 481,99 aanvullende punten en een bedrag van 604.847,18 euro aan werkmiddelen toegekend aan de centra voor volwassenenonderwijs, en worden 90,66 aanvullende voltijdsequivalenten, 1494,70 aanvullende punten en een bedrag van 1.109.830,06 euro aan werkmiddelen toegekend aan de centra voor basiseducatie.”.

Hoofdstuk 6. Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Art. 14. In titel V van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 mei 2018, wordt hoofdstuk III, dat bestaat uit artikel 79 tot en met 87, opgeheven.

Art. 15. Het decreet van 10 maart 2017 betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de social profitsector die voortvloeien uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact wordt opgeheven.

Hoofdstuk 7. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 16. In artikel 4, §1, vijfde lid, van het Groeipakketdecreet van 2018, ingevoegd bij het decreet van 20 december 2019 en gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt de zinsnede “vanaf 1 september 2025” vervangen door de zinsnede “tot en met 31 december 2024 niet jaarlijks verhoogd met een index van 2%”.

Hoofdstuk 8. Financiën en Begroting

Art. 17. Aan artikel 55, §1, eerste lid, en aan artikel 55, §2, eerste lid, van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 worden de volgende zinnen toegevoegd:

“De voorgaande bepalingen doen geen afbreuk aan de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van indexaanpassingen in voorafgaande jaren. De in voorgaande bepaling bedoelde 50 procent geldt enkel voor de indexstijging ten opzichte van het voorgaande jaar.”.

Hoofdstuk 9. Inwerkingtreding

Art. 18. Dit decreet treedt in werking op de tiende dag na publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van de artikelen 14 en 15, die in werking treden op 1 september 2025.

Art. 19. Artikel 10 tot en met 13 en 16 en 17 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2025.

Brussel, 16 mei 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering
en de Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse
Zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid,
Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken,
Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,
Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding,
Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER